

USPEHI V IZVOZU NAD PRIČAKOVANJI

Kako smo gospodarili v prvem polletju letošnjega leta

Za letošnje leto je značilno, da je največji del naporov, zlasti v gospodarstvu, moral biti osredotočen na prilagajanje novim, ostrejšim gospodarskim razmeram in na reševanje sprotnih problemov. V proizvodnji so se pojavljale poglavite težave zaradi pomanjkanja surovin, reprodukcijskih materialov in rezervnih delov ter kvalitetnih virov obratnih sredstev.

Pri ekonomskih odnosih s tujino, ki jih imamo že dalj časa za ključne pri izhodu iz sedanjih težav in pri razvojni politiki zadnjih let, je v prvem polletju letošnjega leta sicer mogoče govoriti o relativnem napredku, vendar so pri tem realni tokovi še premalo ugodni. Izvoz v razvite zahodne države se je v primerjavi z letom 1982 povečal za 22 odstotkov, celoten izvoz na klirinško in konvertibilno območje pa je bil za 22 indeksnih točk pod nivojem preteklega leta. Precej pod planiranim je bil dosežen izvoz v socialistične države, ki je dosegel le 44 odstotkov izvoza iz leta 1982. Najboljše rezultate na področju izvoza so dosegli v Papirnici Količevo, katere izvoz predstavlja 20 odstotkov celotnega izvoza gospodarstva.

Ugodni rezultati so bili v občini doseženi pri povečevanju proizvodnje. Z resolucijo za letošnje leto smo načrtovali 1,5-odstotno rast, ob polletju pa je bil fizični obseg večji kar za 7 odstotkov. V enakem obdobju se je v republiki Sloveniji obseg proizvodnje povečal le za 1 odstotek. Takšna rast v občini je bila dosežena ob velikih naporih v organizacijah združenega dela, da so si ob vseh znanih težavah zagotavljale surovine in reprodukcijski

material za kolikor toliko normalen potek proizvodnje.

Na področju kmetijstva se ugodni trendi iz preteklih let nadaljujejo tudi v letošnjem. Prodaja kmetijskega blaga organizacij združenega dela s področja kmetijstva se je povečala za več kot dve tretjini, kar pomeni ob upoštevanju rasti cen, 6-odstotno realno rast. V prvem polletju so te organizacije prodale za 710 milijonov dinarjev kmetijskih proizvodov – predvsem mesnatih prašičev in svežega mleka. Odkup od zasebnih kmetovalcev je bil v enakem obdobju dosežen v višini 113 milijonov dinarjev. Povečal se je zlasti odkup svežega mleka in goveje živine, z četrtno pa zmanjšal odkup tehničnega lesa.

Finančni rezultati poslovanja organizacij združenega dela so bili v prvem polletju dokaj ugodni. Zaradi hitreje rasti stroškov od doseženih cen gotovih proizvodov, je bila rast dohodka gospodarstva počasnejša od rasti celotnega prihodka. Dohodek se je v občini povečal za 32 odstotkov glede na preteklo leto. Povečanje je v glavnem rezultat visokih cen. Osebnih dohodkov v občini so se gibal v skladu s sprejetim republičkim dogovorom. V primerjavi z letom 1982 so bili večji za 24 odstotkov, ob upoštevanju

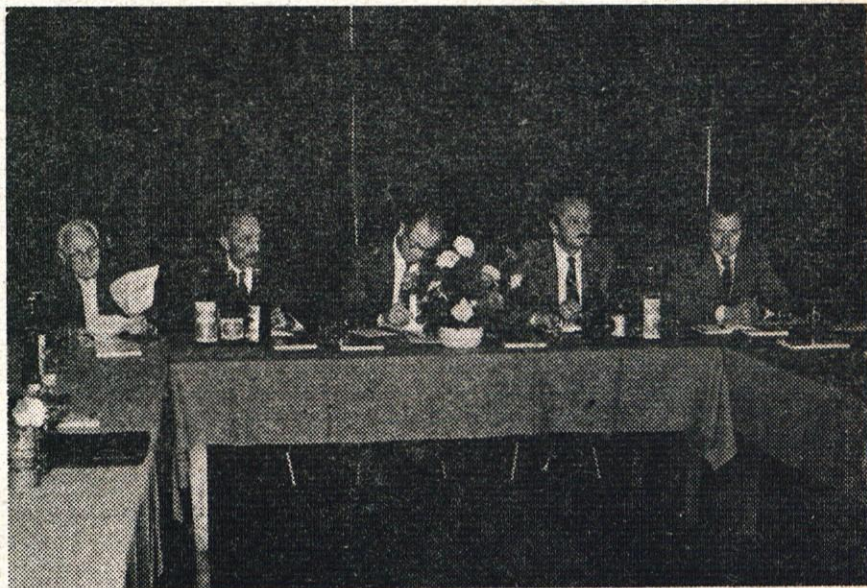
rasti življenjskih stroškov pa so bili manjši za okoli 8 odstotkov. Izgubo je v prvem polletju izkazala le Papirnica Količevo – TOZD Bistrakarton v višini 30.037 tisoč dinarjev. Slabša dinarska in devizna likvidnost v Papirnici je posledica neplačanega izvoza kartona v Iran.

Število zaposlenih v občini se že tretje leto ne spreminja. Kljub temu se število iskalcev zaposlitve pri Skupnosti za zaposlovanje ne povečuje.

Na področju družbenih dejavnosti se je v prvem polletju izvajala dejavnost po sprejetih programih v okviru omejenih maksimalnih možnosti, saj so sredstva skupne porabe v letošnjem letu z zvezno zakonodajo zelo omejena. Od sprejetih načrtov odstopa spet področje zdravstva, kjer je bil v prvem polletju program prekoračen za 47 milijonov dinarjev. V okviru možnosti se bodo programi družbenih dejavnosti valorizirali na tistih področjih, kjer se bodo pojavljale največje težave.

V drugem polletju se ugodni trendi na področju rasti proizvodnje in konvertibilnega izvoza nadaljujejo. Oskrbjenost organizacij združenega dela s surovinami in repromateriali je po ocenah do konca leta takšna, da bodo doseženi rezultati pri proizvodnji in izvozu ob koncu leta dokaj ugodni. Neugodne vremenske razmere bodo imele za posledico slabše rezultate v kmetijstvu. Zaradi suše in toče bodo pridelki nižji, primanjkovalo bo tudi krme za živino.

SIV



Predsednik predsedstva SRS Viktor AVBELJ in predsednik Izvršnega sveta SR Slovenije Janez ZEMLJARIČ sta obiskala našo občino. Na Biotehniški fakulteti v Grobljah so se s predstavniki kmetijskih delovnih organizacij pogovarjali o organiziranosti kmetijstva v naši občini v prihodnje.

Viktor Avbelj in Janez Zemljarič na obisku v domžalski občini:

Kmetijski strokovnjaki poenoteno o študiju, z roko v roki na polju

Pred dnevi sta se na enodnevnem obisku v naši občini mudila predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj ter predsednik Izvršnega sveta Janez Zemljarič. S predstavniki kmetijskih ustanov, Biotehniške fakultete in občinskih upravnih služb so se na pobudo Izvršnega sveta občine Domžale pogovarjali o vprašanjih kmetijstva ter nadaljnjega – doslej vse preveč razdrobljenega dela zlasti na področju izobraževanja in usposabljanja.

Kmetijski strokovnjaki, ki delajo na različnih področjih kmetijstva in tudi precej različnih razdrobljenih ustanovah, so najprej predložili dosežke domžalskega kmetijstva, ki na 24.000 ha dosega iz leta v leto obetavnejše uspehe, ki kljub sorazmerno majhnemu deležu dobrih družbenih ravninskih površin in visoki tehnološki ravni gospodarstva daje kar 8 % družbenega proizvoda. Posebni uspehi so doseženi v perutninarstvu in posebej v prašičereji, kjer poteka vzreja 85.000 prašičev po najsodob-

nejši evropski tehnologiji. Zanimarili niso tudi pridobivanja novih površin dobre zemlje, ki jo pridobivajo iz zamočvirjenih zemljišč, kjer potekajo hidromelioracije. Lani in letos je bilo pridobljeno že več kot 300 ha novih površin, v naslednjem srednjeročnem obdobju pa bo te zemlje pridobljeno še 400 ha.

Oba predsednika so v Domžalah tudi seznanili s potrebo, da se poenoti delo različnih kmetijskih institucij tako Kmetijski inštitut Slovenije, KPC Jablje in Biotehniška fakulteta zlasti kar zadeva šolanje kmetijskih strokovnjakov. Le-to naj se kot so slikovito povedali preseli z asfalta na polja, ki so tod na Domžalskem, to je v bližini Ljubljane, na voljo. Ob tem je treba takoj izrabi ob pedagoškem delu, vendar za proizvodno rabo, vse opustele, zapuščene kmetijske objekte in hleve, ki so jih v preteklosti zgradili z družbenimi sredstvi in jih ni malo.

Še boljše organiziranje dela na teh področjih pa je politična in organizacijska naloga tako za občino Domžale kot za kmetijske strokovnjake Slovenije. Ob zaustavitvi teh operativnih – tako kot političnih nalog – so tudi poudarili, da je za kmetijstvo ta hitrost poenotenja nujno potrebna, če želimo, da opravi v pogojih gospodarske stabilizacije čimprej še vidnejšo vlogo, kot jo je kmetijstvo imelo doslej.

Ob zaključku obiska sta si oba predsednika ob spremstvu predstavnikov občine in izvršnega sveta ogledala konjerejski center Biotehniške fakultete, kjer so zanje pripravili krajši program oz. nastop tekmovalcev v dresuri.

Informacija o preskrbi s kurjavo pred zimsko sezono:

Grela nas bosta premog in visoke cene

Trgovsko gostinska delovna organizacija Napredek iz Domžal, preskrbuje s tridimi gorivi občane domžalske občine; te količine zagotavlja iz naslednjih virov:

- direktne dobave iz Zasavskih premogovnikov
- dobave iz premogovnika v Titovem Velenju
- dobave iz drugih jugoslovanskih premogovnikov in iz uvoza.

Za zaščitanje potreb družbenih in zasebnih kupcev potrebujemo v občini nekako letno cca 20.000 ton premoga. V prejšnjih letih so bile dobave sledeče:

– v letu 1981	13.153 ton
– v letu 1982	9.103 tone
– 9 mesecev 1983	12.763 tone

Tako lahko ocenimo, da je letošnji položaj v primerjavi s prejšnjimi leti nekako boljši, saj zaloga uvoženega premoga iz Poljske omogoča tačas takojšnjo dobavo, za lignit iz Titovega Velenja pa je rok dobave 10 dni. Kupci, ki želijo izključno rjavi premog, to je premog iz Zasavja, Breze in Banovičev pa naj zaenkrat, glede na realizacijo premogovnikov, ne pričakujejo bistveno boljše situacije. Trenutno dobavljamo rjavi premog naročnikom, ki so ga naročili v mesecu aprilu lani. Poleg premoga imajo v poslovalnici Kurivo tudi stalno na zalogi že razrezana drva, tako, da si kupci tudi tovrstno gorivo lahko takoj kupijo.

Ob tem, ko smo pregledali položaj s kurjavo v domžalski občini, je treba vnovič zaostri vprašanje varčevanja ne le s kurjavo pač pa z vso energijo. Kot je znano je naš energetski položaj do skrajnosti zaostren, zato je nujno privarčevati vsako kalorijo. Kot je znano ima vsaka posamična kalorija (po novem en kilojoul) svojo ekonomsko vrednost. Vsaka zavržena kalorija pomeni torej tudi gospodarsko škodo. Varčevati moramo povsod! Naj to obvestilo velja kot nov poziv pri varčevanju z energijo.



Razgovora o kmetijstvu v občini so se udeležili tudi predstavniki komiteja za kmetijstvo, Kmečkega glasa in pa predstavniki naših družbenopolitičnih organizacij.

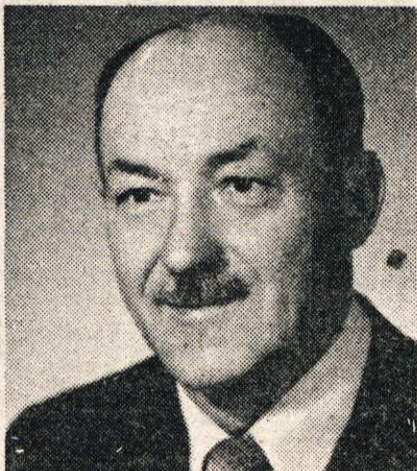
»Narod si bo pisal sodbo sam«

(razgovor z udeležencem Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju od 1. do 3. oktobra 1943)

Prvič v naši narodni zgodovini so se sredi ogorčenih bojov, ki jih bje z zakletim sovražnikom našega naroda Narodnoosvobodilna vojska, zbrali izvoljeni odposlanci slovenskega ljudstva in zastopniki narodno-osvobodilnega gibanja iz vseh slovenskih dežel, je zapisal v Slovenskem poročevalcu leta 1943 Boris Kidrič, ko je govoril o pomenu prvega Zbora. Med 572 izvoljenimi odposlanci sta bila tudi dva, ki živita na območju naše občine in sicer tov. Franjo Šporar, po srcu še vedno Dolenjec in Ivan Kosirnik, doma z Vira, ki se po 40 letih rada spominjata tistih slavnih dni naše zgodovine.



FRANJO ŠPORAR je bil rojen 1911 v Harinji vasi na Dolenjskem in je že zgodaj okusil vso grenkobo proletarca; mizar in „cimperman“, je kljub težkim časom vedno našel delo, pa čeprav je moral včasih poprijeti tudi za kemčka opravila. Udeleženec vrste orožnih vaj, pred vojno je začel 2. svetovne vojne dočakal v Ljubljani, odkoder je skupaj s tovariši takoj odšel na Dolenjsko. Potem, ko je opravljal naloge terence in komandanta vaške straže, se je 14.5.1942 odpravil v Krški odred, z njim pa proti belogradistom na različne konce. Bil je v Grčaricah, sodeloval je pri razoroževanju Italijanov ob kapitulaciji, bolj slučajno pa se ima zahvaliti, da je bil kot komandant 9. brigade izvoljen za odposlanca. Po Zboru pa v enoto in v Gorski Kotar, v letu 1944 je bil ranjen, v bolnišnici, od tu pa v Črnomelj, kjer je bil komandant mesta. Živo mu je v spominu varovanje mostu pri Vinici, kjer ga je kot namestnika komandanta ranila mina, osvoboditev pa je dočakal v Kočevju, od koder ga je pot po raznih službenih dolžnostih vodila po raznih krajih Slovenije, ga v letu 1955, ko je bil upokojen, pripeljala v Domžale, kjer z ženo živi še danes.



IVAN KOSIRNIK - HARKO je domačin, rojen 1921 na Viru, kjer še danes živi na svojem domu. 21-letnega delavca iz napredne družine vojna ni presenetila. Povezal se je z Radomljsko četo, po svojih močeh pomagal na terenu in takoj v začetku leta 1943 odšel v partizane. Nekaj časa je bil v Kamniškem bataljonu, po ustanovitvi Šlandrove brigade Šlandrovec, sprva tudi kurir, nato pa prav ob razdelitvi te brigade tudi v 12. brigado, izvoljen za odposlanca v Kočevju. Z zbora pa nazaj v partizane, kjer je bil kmalu hudo ranjen in se je zdravil v Jelendolu, od tu pa v Gubčevo brigado, kjer je bil komisar čete, pa v Belo Krajino. V Vinici je bil v komandi mesta, od tu poslan na Rakek, tik pred prihodom vanj pa v Litijo, kjer je sodeloval v zaključnih borbah proti sovražniku, ki se je umikal. Nekaj časa je bil v 4. armiji, nato pa na posebno prošnjo lastnika današnje TOSAME odšel nazaj v delovno organizacijo, kjer je uspešno delal vse do leta 1970, ko je bil upokojen.

Naša govornika sta na samem zboru sedela skupaj. Tov. Kosirnik ve povedati, da so ga kot poslanca izvolili v 3. bataljonu VI. SNOUB Slavka Šlandra, kjer je bil politični

delegat. Volili so javno in sicer so borci najbolj zaupali svojim prijateljem-soborcem, tistim, ki so pokazali največ človečnosti, volje, da pomagajo. Med odposlanci skoraj ni bilo komandnega kadra, zato je bil tov. Šporar kot komandant poslanec ena izmed redkih izjem. S svojo brigado je bil tedaj v Kočevju kot zaščitna enota in tik pred začetkom so ga poklicali, da bi (verjetno) nadomestil obolelega poslanca iz njegove enote. Nihče izmed njih ni vedel, za kakšno zborovanje gre. Tako je tov. Kosirnik sam prišel iz svoje enote na Krmelju v Dvor pri Žužemberku, se tu srečal z drugimi odposlanci, ki enako kot on, niso vedeli natančno, zakaj gre.

Spominja se, da so jih dobro nahranili, nato pa odšli v sedanji Seškov dom, kjer se je 1. oktobra 1943 ob 21. uri začela prva (slavna) seja, ki jo je prišel predsednik IO OF tov. Josip Vidmar. Najvidnejši voditelji naše revolucije, zlasti pa Boris Kidrič, se spominjata sogovornika, so doživeli prave ovacije, zasedanje pa se je nadaljevalo naslednji dan ob isti uri ter se zaključilo 3. oktobra ob 3. uri po polnoči, ko je partizanska igralska skupina uprizorila dramo Mileta Klopčiča „Mati“.

Nato so se poslanci rašili, se vrnili vsak v svojo enoto poročat o zgodovinskem sestanku. Med njimi tudi tov. Kosirnik in Šporar, ki sta se čez nekaj časa zopet srečala in sicer v Metliki na kursu za izgradnjo vojaške oblasti v Metliki, skupni pa so tudi njuni spomini na odličnega partizanskega zdravnika dr. Šobra.

Oba rada kramljata, z nekaj besedami smo se dotaknili tudi današnje „zgodovine“, v kateri se po njunem mnenju vse preveč besed in premalo odločnih dejanj, premalo pripravljenosti prijeti za vsako delo. Tov. Šporar se še vedno rad spominja svoje rodne Dolenjske, s kolesom ali peš se kljub rahlemu zdravju, ki je tudi posledica ran med vojno, rad opravi po Domžalah. Rad se srečuje z ljudmi, moti pa ga, da ljudje vse prevečkrat gledamo le na uniformo, ne pa na človeka, ki ga radi pozabimo, ko ga srečamo brez uniforme. Tov. Kosirnik vidijo njegovi sokrajani velikokrat, ko se še čil napoti do trgovine ali po vsakdanjih opravkih. Ob sta enotnega mnenja, da če smo premagali sovražnika, nam tudi današnja stabilizacijska prizadevanja ne bi smela biti prevelika ovira.

Še kako pa so tudi po njenem mnenju aktualne zaključne besede Zbora odposlancev slovenskega naroda pred 40. leti, ki jih je izrekel Josip Vidmar: „Te tri dni je vladal v tej dvorani na tem Zboru duh, kakršen je osnovni pogoj za ustvaritev tistega, kar vsi mi hočemo. Bil je to duh volje, energije, razuma in tvornega hotenja, tistega hotenja, ki hoče dokončno urediti usodo tega naroda. Le na ta način bo mogoče preživeti težke čase, ki nas čakajo in gotovo je, da bo samo s tem duhom mogoče pridobiti trdno podlago za bodočo srečo naših otrok.“

Vera Vojska

Kaj in kako je z našim časopisom?

UGOTOVITVE IN STALIŠČA SEKCIJSKE RAZPRAVE O PROBLEMATIKI OBČINSKEGA POROČEVALCA IN INFORMIRANJA V OBČINI DOMŽALE, SPREJETA NA SEKCIJSKI RAZPRAVI, KI JE BILA 5. JULIJA 1983

1. Občinski poročevalec postaja vse bolj sestavni del informiranja in obveščanja v občini in je vse bolj privlačen tako glede vsebinske kot oblikovne plati, vendar ugotavljamo, da pri uveljavljanju njegove vsebinske zasnove še nismo dosegli tistega, kar pričakujemo oz. želimo. Občinski poročevalec pa je le ena oz. „občinska“ oblika informiranja, ob kateri pa želimo opozoriti tudi na vrsto glasil v KS (večina od njih sicer res izhaja le občansko), na dokaj redno in številčno izdajanje glasil v delovnih organizacijah in ne nazadnje na šolska glasila in glasila nekaterih društev oz. družbenih organizacij (Planinsko društvo, Mavrica, idr.).

2. Ugotavljamo, da niso zagotovljeni vsi gnotni pogoji za normalno in redno izhajanje Občinskega poročevalca. Obstaja sicer samoupravni sporazum, ki določa deleže posameznih podpisnikov, vendar: prvič ti deleži že več let niso bili valorizirani, in drugi jih večina podpisnikov ne izvaja dosledno. Izgovor, češ, da smo v času stabilizacije, ni primeren kot opravičilo za nezadostna sredstva, ki bi zagotavljala normalne pogoje za izhajanje Občinskega poročevalca. Posledica neurejenega finančnega položaja je tudi ta, da se Delavska univerza Domžale čisto pojavlja kot „kreditor“ OP, ter nenazadnje tudi neprimerno honoriranje vseh sodelujočih, zlasti pa dopisnikov.

3. Ena izmed bistvenih ugotovitev sekcije razprave je tudi, da dopisniška mreža ni dovolj razvejana, oz. je neenakomerno razporejena po posameznih območjih (KS, DO, področja družbenega in društvenega delovanja). Povezava med uredniškim odborom oz. obema urednikoma in sodelavci je zelo šibka, čuti pa se tudi pomanjkanje usposabljanja dopisnikov, ki svoje delo na tem področju opravljajo izključno ljubiteljsko. Osnovni vzrok za takšno stanje vidimo v tem, da v uredniškem odboru ni urejenega stalnega stika z dopisniki, to pa bi lahko zagotavljalo le profesionalno urejanje občinskega glasila.

4. Glede na obseg občine, na njeno gospodarsko razvitost, pester družbene in društvene dejavnosti, število krajevnih skupnosti in drugo, ugotavljamo nujno potrebo po profesionalnem urejanju Občinskega poročevalca. Do tega spoznanja se je Svet za informiranje Predsedstva OK SZDL Domžale dokopal že v letu 1980 in ga v svojih stališčih vsako leto tudi poudarja, enako je potrdila tudi sekcija razprave. Na to kažejo tudi podatki o profesionalni zasedenosti pri drugih občinskih glasilih (2 do 3 profesionalni delavci).

5. Že dlje časa ugotavljamo, da v OP združujemo kar tri časopise: Občinski poročevalec, Uradni vestnik in Delegatski obveščevalec, posledica tega pa je, da je nemogoče, da bi zaradi pomanjkanja prostora dosledno izvajali vsebinsko zasnovo. Tako Uradni vestnik kot Delegatski obveščevalec rušita celovitost Občinskega poročevalca, saj posamezno številko pravzaprav razbijeta na več delov.

6. Bistvena ugotovitev izvajanja vsebinske zasnove OP je tudi, da je glasilo preveč forumsko. Največ težav pri tem povzročajo zahteve nekaterih podpisnikov samoupravnega sporazuma po objavljanju različnih samoupravnih aktov, ki zahtevajo celo več stranske objave, kar povzroča odpor pri bralcih, ki seveda želijo kratke, jedrnat, pester informacije o dogajanjih v občini. Sekcijska razprava je tudi potrdila Ugotovitev Uredniškega odbora, da je ob takšni trojni vlogi oz. zahtevi posamezna številka OP neizvedljiva in med občani premalo brana.

7. Občinski poročevalec bi moral načeloma izhajati dvakrat mesečno, vendar pa zaradi objektivnih okoliščin (pomanjkanje papirja, zasedenost tiskarne, okvara strojev) to vedno ne drži. Glede na količino objavljenih gradiv je obseg planiranih strani navadno močno presežen (januar – maj 1983 60%), vzroke je treba iskati v veliki količini gradiv, ki morajo biti objavljena, vse to pa otežuje izdajanje OP kot štirinajst dnevnika. Delno rešitev tega problema vidimo v tesnejšem stiku Uredniškega odbora oz. profesionalnega delavca z Delavsko univerzo kot posredovalcem tehničnih, tiskarskih in drugih uslug ter tiskarno Ljudska pravica, vse to pa bi zadovoljivo lahko opravljal le profesionalni urednik oz. novinar.

(Nadaljevanje na 4. strani)



35 LET MENGEŠKE SEMESADIKE:

Neprekinjena skrb za obnovo naših gozdov

Pred dnevi so praznovali v majhnem mengeškem kolektivu SEMESADIKE jubilej – 35-letnico neprekinjenega dela, ki ga s pridelovanjem gozdnih semen in sadik vlagajo v obnovo naših gozdov.

Kaj pomeni neizkušena drevesničarska in semenarska služba se zavemo, da človeštvo letno uniči na svetu za približno deset Slovenij gozdov in da na novo pogozdimo le nekaj več kot polovico Slovenije. Kljub temu, da v Sloveniji in v Jugoslaviji gozdove naravno obnovljamo, dobiva gozdna sadika vse večji pomen. Gozdove je potrebno izboljševati z vsemi sredstvi. Vzajati moramo odporen gozd, ki bo zdržal vse tegobe umazane industrijske dobe. To je ena od največjih nalog gozdarstva. Odporna, vsestransko primerna gozdna sadika mora k tej nalogi prispevati velik delež. Bogate izkušnje SEMESADIKE z drugimi izkušnjami v gozdarstvu Slovenije so zagotovile, da bo sadika – simbol gozdarstva in varstva narave – takšna kot jo za naravni gospodarski gozd potrebujemo. SEMESADIKE Mengeš čakajo zato nove zelo odgovorne naloge, ki jih organizacija lahko prevzame le ob nadaljni pomoči vsega gozdnega gospodarstva. Eno od zagotovil, da bo jubilej uspešno nadaljeval svoje odgovorno delo, je njegova velika prednost v primerjavi z drugimi semenarnami in drevesnicami v Evropi. SEMESADIKE se razvijajo na „balkanskem rastišču“ mnogih genetsko neokrnjenih gozdov, ki pomenijo semensko zakladnico evropskega gozdarstva.

Slavnostni govornik na svečanosti ob 35-letnici podjetja je bil direktor podjetja ing. Matko Lipovšek. Poudaril je zgodovinsko pot, ki jo je kolektiv prehodil, tehnološke zahteve in potrebe, ki jih pred kolektiv postavlja zahteva po kakovostnem semenu.

Poleg predelave semen, vzreje sadik za pogozdovanje in hortikulturnega opremljanja različnih okolij

so se pred leti lotili tudi izvoznih aktivnosti. Izvažajo okrasne storže, gozdno seme, zelene bukove in h rastove veje, praprotni in sadike.

Podatki nam kažejo, da so v 25 letih, izvozili: 715.306 kg gozdnega semen, 7.065.124 kg okrasnih storžev, 22.643.244 kg raznih gozdnih sadik.

Zanimiv je podatek za okrasne

storže, to so ogromne količine, saj je bilo treba odpremiti preko 800 vagonov ali 85.000 prostornih metrov. Po drugi strani pa pravzaprav iz odpadkov ustvarjajo pre-

potrebna devizna sredstva. Pripomniti moramo tudi to, da je nova tehnologija, katero so uvedli v letu 1973, pri proizvodnji gozdnega semen, k temu bistveno pripo-



Ob 35-letnici tovarne Semesadike so pripravili manjšo svečanost, na kateri so podelili priznanja delavcem z najdaljšim delovnim stažem, gostom pa so razkazali tovarno. Na sliki: Ing. Matko Lipovšek med odgovarjanjem na vprašanja gostov.

mogla, saj se je povprečno od leta 1973 dalje povečal izvoz okrasnih storžev od prejšnjih 185 ton na 400 ton letno.

In sicer izvažajo te okrasne, skoraj odpadne storže, s katerimi so prodali na italijansko in celo avstrijsko tržišče. Res da gre v mengeškem primeru za izvoženo vsoto le 400.000 nemških mark, vendar je to začetek na poti izvoznih ambicij. Ker gre v Semesadiki Mengeš za primer DO, ki v celoti zadošča jugoslovanskim potrebam po gozdnih semnih, se tembolj sprašujemo, kako je mogoče razlagati nove investicijske ambicije v drugih republikah.

Posebno veliko delajo na tem v SOZD-u ŠIPAD SR BIH, kjer se resno pripravljajo na izgradnjo semenarskega centra, ki bo po najnovejših podatkih stal 14 starih milijard. V zadnjem letu pa z gradnjo namestavajo tudi v SR Srbiji in je SIS za gozdarstvo te republike za pripravo dobrih 500 starih milijard.

V SR Makedoniji so že v letu 1980 izgradili novo semenarno s kapaciteto 6-7 ton semen letno, čeprav je njihova letna potreba samo 1.000 kg.

V Semesadiki zbirajo gozdno seme na vseh področjih Jugoslavije, saj imajo na zalogi semena vseh glavnih drevesnih vrst iz Ogulina, Delnic, Papuka, Zavidovičev, Olova, Rogatice, Višegrada, Titovih Uzi, Ušca, Raške, Bosilegrada, Berova, Bitole, Peči, Rugova, Rožaj, Mojkovca, Žabljaka, Plevelj.

Kljub temu pa Semesadika tesno sodeluje z gozdnimi gospodarstvi vseh republik, uvaja nove in izpopolnjuje dosedanje tehnološke dosežke saj le tako lahko upa, da bo njena 35 letna kontinuirana skrb za naše gozdove tudi v prihodnje obrodila kakovostno seme in sadike.

Matjaž Brojan



Na svečani prireditvi ob 40. obletnici ustanovitve Šlandrove brigade, ki je bila ustanovljena na terenu KS Trojane 6. 8. 1943, je govoril njen prvi komandant general polkovnik in narodni heroj SEKIRNIK Janko — SIMON



Prireditve ob 40-letnici ustanovitve Šlandrove brigade se je udeležilo 850 preživelih borcev ter mnogo krajanov, gostov in mladine.

40 let spominov na slavne dni



V kulturnem sporedu so za dobrodošlico borcem sodelovale vse tri godbe iz naše občine združeni moški pevski zbori ter recitatorska skupina.



Kljub zelo slabemu vremenu se je svečanosti udeležilo nekaj sto krajanov Domžal in Doba; na področju te KS je bila svečanost organizirana.



Vsi prisotni so z minuto molka počastili spomin na vse padle in umrle borce in aktiviste okrožja Kamnik.



Predsednik Skupščine občine Domžale Karel Kušar izroča domicilno listino občine Domžale prvemu komandantu Šlandrove brigade Janku SEKIRNIKU — SIMONU.



V izredno lepem vremenu so v KS Vrhpolje — Zalog pripravili dobrodošlico borcem in aktivistom ob 40-letnici množičnega političnega dela v kamniškem okrožju. Goste na svečanosti je pozdravil domačin Anton PETERKA



Slavosni govornik na Vrhpolju je bil predsednik Občinske konference SZDL Miro UKMAR, ki je podal zgodovinski prikaz razvoja NOB na tem območju, hkrati pa začrtal naloge, ki nas čakajo v današnjem času.



Na Krumperku je bil pred 42 leti prvi sestanek občinskega odbora OF za Domžale. Ta dogodek so krajevne skupnosti Domžal vzele za svoj praznik, ki ga na ta dan (14. september) Domžalčani praznujejo. Ob tej svečanosti je krajevna organizacija ZB NOV iz KS Slavka Šlandra razvila svoj prapor, istočasno pa so v gradu Krumperk odkrili spominsko ploščo. Na sliki pokrovitelj, predsednik skupščine občine Domžale Karel KUŠAR pripenja spominski trak na prapor krajevne organizacije ZB NOV Slavka Šlandra.



V kulturnem programu so sodelovali domačini; dekliški pevski zbor iz Vrhpolja in recitatorska skupina s tamkajšnje osnovne šole.

Kaj in kako je z našim časopisom?

8. Raznos Občinskega poročevalca še vedno ne poteka zadovoljivo. Na sekciji razpravi je predstavnik PTT sicer našel notranje težave pri raznosu OP, vendar pa jih udeleženci razprave niso mogli sprejeti kot zadostno opravičilo za neurejen in neažuren raznos občinskega časopisa. Delni vzrok za neurejeno raznašanje pa je treba iskati tudi v tem, da je časopis nekajkrat izšel v tako imenovanih konicah (konec oz. začetek meseca), ko imajo PTT delavci največ dela ter da je bil zaradi tehničnih težav datiran dan ali dva prej, preden je prišel na pošto.

STALIŠČA:

1. Pri izvajanju vsebinske zasnove OŠ je treba zagotoviti vse pogoje tako kadrovske, tehnične kot tudi materialne, kajti le tako bo občinski glasilo izhajalo normalno, redno in bo resnično postalo sestavni del informiranja. V zvezi z razreševanjem materialnih problemov predlagamo:

- sklenitev novega samoupravnega sporazuma oz. dopolnitev obstoječega,
- zagotovitev večjega deleža finančnih sredstev iz proračuna,
- dodatni prispevek SIS, ki bi moral odražati obseg njihovih objavljenih gradiv (samoupravni akti, razpisi, objave ...).

— prispevki združenega dela (reklamiranje, voščila), glede na velikost DO. Glede na trenutno finančno stanje OP predlagamo, da manjkajoča sredstva za leto 1983 zagotovi IS iz proračunske rezerve.

2. Delo v Uredniškem odboru je treba profesionalizirati z novinarjem, ker bomo le tako dosegli normalno urejanje Občinskega poročevalca in zagotovili njegovo dosledno izvajanje vsebinske zasnove in redno izhajanje.

3. Uradni vestnik in Delegatski obveščevalec je treba izdvojiti iz OP, tako da ne bosta njegov sestavni del, temveč posebna izdaja. Izhajanje Občinskega poročevalca tako ne bo neposredno vezano na zasedanje zborov občinske skupščine, prav tako pa bo lažje razširjati delegatski obveščevalec.

4. V krajevnih skupnostih, kjer so za to pogoji in pripravljenost občanov za izdajanje krajevnih glasil, je potrebno zagotoviti gnotne pogoje za izhajanje teh glasil, kajti OP ne more nadomestiti vloge, ki jo imajo krajevna glasila. Tudi uredniki tovarniških glasil bi morali bolj sodelovati z Uredniškim odborom OP.

5. Občinski poročevalec naj še naprej ostane štirinajstnevnik, temu primerno pa naj njegov ustanovitelj zagotovi pogoje za nemoteno in redno izhajanje.

6. Honoriranje člankov in drugih prispevkov je potrebno občutno izboljšati ter ga s pravilnikom približati merilom v sorodnih občinskih glasilih.

7. Dopisniška mreža mora biti bolj enotno zastopana po krajevnih skupnostih kot tudi po posameznih področjih družbenega in društvenega življenja in delovanja. To pa nujno terjaja profesionalno urejanje OP in tesnejši stik med dopisniki in Uredniškim odborom. Tako bo omogočeno tudi usposabljanje in usmerjanje dopisnikov, kar bo bistveno prispevalo h kvalitetnejšim člankom.

8. Pri distribuciji OP je treba urediti odnose s PTT Domžale, tako da bo raznos potekal ažurno in normalno. Predlagamo sprejem pogodbe med Delavsko univerzo kot posredovalcem tehničnih, tiskarskih in drugih uslug in PTT Domžale, v katerem bodo jasno določene sankcije v primeru nedoslednega izvajanja pogodbe.

9. V dogovoru z Izseljeniško matico Domžale-Kamnik je treba zagotoviti finančna sredstva za pošiljanje Občinskega poročevalca občanom naše občine, ki stalno živijo v tujini.

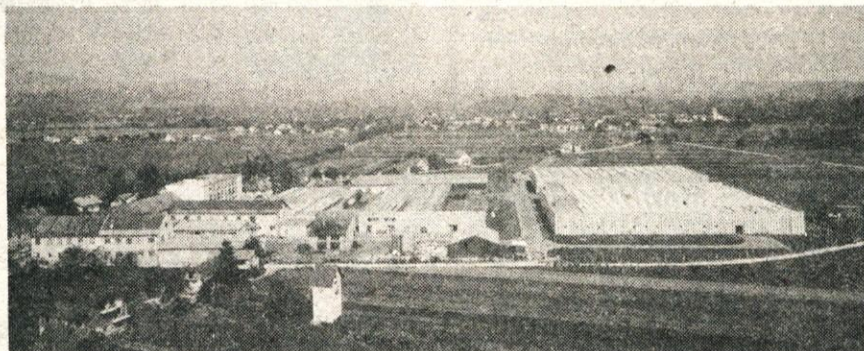
10. Naklado Občinskega poročevalca je potrebno povečati za 1000 izvodov in tako slehernemu gospodinjstvu v naši občini zagotoviti en izvod Občinskega poročevalca.

60 let Tosame

17. septembra so z veliko prireditvijo v hali Komunalnega centra praznovali 60-letnico dela delavci tovarne TOSAMA. Ob tej priložnosti so podelili različna priznanja delavcem za delovne jubileje, delovne, inovacijske, športne in druge dosežke. To je hkrati pomenilo tudi priložnost za pogovor z glavnim direktorjem Edvardom Peternelom, ki nam je ob tej priložnosti posredoval obilo gradiva o uspehih in delu TOSAME z Vira. Iz njega povzemamo podatke o delu, uspehih pa tudi težavah TOSAME.

Sedanji gospodarski položaj Jugoslavije, daje osnovne pogoje gospodarjenja slehernemu sestavnemu delu te naše najširše družbenopolitične skupnosti. Logično je torej, da je tudi TOSAMA sestavni del te skupnosti in njenega gospodarstva.

nost še vedno velika, posebno še, če pri tem upoštevamo posreden uvoz posameznih komponent za materiale, ki jih sicer dobavljajo domači proizvajalci. Take zahteve po devizah so vedno pogostejše. Praktično so redki repromateriali, za katere ni treba vsaj



Pogled na TOSAMO — panoramski posnetek.

Zahtevni, veliki problemi

Proizvodni program je glede na potrebe domačega tržišča zelo iskan, kar potrjuje dejstvo, da so že daljše časovno obdobje pojavljajo občutna pomanjkanja TOSAMINIH izdelkov na celotnem jugoslovanskem tržišču. Zelo napačno bi bilo, če bi se uspavali, saj se v Tosami zavedajo, da je tudi tovrstna industrija v stalnem in hitrem razvoju. Aktivno se mora tudi Tosama vključevati na svetovno tržišče, stalno povečevati izvoz in si s tem zagotavljati potrebna devizna sredstva za uvoz surovin, repromateriala, rezervnih delov in nove sodobne tehnološke opreme. Vse to so zahtevni in veliki problemi, ki jih zelo prizadevajo.

V uvajanje nove sodobne tehnologije in s tem tudi v uvajanje novih izdelkov iz sanitetnega in higienskega področja, Tosama sili tudi dejstvo, da računajo tudi na opustitev nekaterih izdelkov, ki so trenutno še v njenem proizvodnem programu. To so predvsem cigaretni filtri in klasični mavčevi ovoji.

Širok izbor izdelkov iz netkanega blaga

Na področju uvajanja novih izdelkov so dosegli nekatere dobre rezultate. Osvojili so razmeroma širok izbor izdelkov iz netkanega blaga, pričeli so s proizvodnjo izdelkov medicinske plastike, osvojili proizvodnjo nekaterih novih izdelkov ženske in otroške higijene (vložki, plenice) in še nekatere druge izdelke. Veliko tovrstnih nalog pa še uresničujejo.

Osnovna značilnost, lahko bi dejali tudi osnovni problem te delovne organizacije je, velika posredna ali neposredna uvozna odvisnost pri preskrbi surovin, repromaterialov in rezervnih delov, potrebnih za obstojajočo redno proizvodnjo. K tej odvisnosti pa moramo pristeti tudi problem nabave nove sodobne tehnološke opreme, ki je za to proizvodnjo specifična in je na domačem trgu ni možno nabaviti.

Uvozno odvisnost pri zagotavljanju surovin in repromaterialov so z nekaterimi uspešnimi akcijami sicer nekoliko zmanjšali. Ponovno uspešno vračajo v proizvodnjo pretežni del odpadkov, ki nastajajo v proizvodnji. Uporabljajo domače in tuje odpadke, ki nastajajo pri proizvodnji filtrov.

Zmanjšati želijo odvisnost od uvoza...

Pričeli so uporabljati domačo celulozo in lesovino. S sodelovanjem in sovlaganjem so pridobili nekatere vrste domačih folij, ki so jih v preteklosti uvažali. Prav tako uporabljajo doma izdelane gume za otroške hlače ipd. Vendar pa je uvozna odvis-

del nabavne vrednosti plačati v devizah. Delno devizno pokrivanje zahtevajo predvsem dobavitelji preje, vseh vrst plastičnih izdelkov (folije, vrečke), kemikalij, lepil, v zadnjem času pa tudi dobavitelji vlaken (izčeskov). Na splošno ugotavljajo, da je oskrba s surovinami in repromateriali, vedno bolj problematična in da je to osnovni problem, ki vpliva na doseganje postavljenih ciljev.

Na področju zagotavljanja rezervnih delov se že kažejo določeni rezultati preusmeritve na domačo izdelavo le-teh. To je bilo možno z delno posodobitvijo strojnih zmogljivosti v mehanični delavnici in seveda z ustrezno kadrovske zasedbo.

Osnovno je: domača pamet in če se le da domače surovine

Enako velja tudi za osvajanje novih izdelkov, s pomočjo doma izdelanih strojev. Pri tem pa ne gre samo za stroje in naprave namenjene proizvodnji novih izdelkov, ampak tudi strojev, ki pomenijo racionalizacijo proizvodnje. V razmeroma kratkem obdobju so bili v lastnih delavnicah izdelani stroji, npr.: mlin za mletje odpadkov, mlin za mletje lesovine, stroj za rezanje blaga, predelava stroja za proizvodnjo vložkov VIR 60, izdelava stroja (prototipa) za proizvodnjo vložkov VIR SUPER in izdelava štirih novih izpopolnjenih strojev za te vložke, stroj za izdelavo zdravniških mask, ipd. Vsi navedeni in tudi drugi delovni rezultati kažejo na to, da je pravilna usmeritev na uporabo domačega znanja in sposobnosti. Ob upoštevanju sedanjega stanja in možnosti nabave sodobne opreme iz uvoza pa nam mora biti jasno, da bo napredek le, če bodo svetovne novitete prenašane posredno, preko domačih strokovnjakov, uvažali, pa naj bi le tisto opremo, ki je nismo sposobni izdelati sami ali kooperanti.

Močna inovacijska dejavnost

Že v dosedanjem razvoju je bila močno prisotna inovacijska dejavnost delavcev TOSAME. Verjetno ta način uporabe strokovnih znanj in sposobnosti še premalo vzpodbujajo, čeprav so že na nekaterih primerih lahko ugotovili, da so na ta način dobljene in realizirane tehnično tehnološke rešitve zelo kakovostne. Vsekakor bodo morali biti v prihodnje na tem področju bolj aktivni, predvsem pa številne predloge, ki se pojavljajo, hitreje reševati.

Na domačem trgu je večina izdelkov proizvodnega programa deficitarnih, zato so precejšnje težave pri izpolnjevanju želja in potreb kupcev.

K boljši preskrbi so delno pripomogla intervencijska devizna

sredstva namenjena uvozu surovin za proizvodnjo teh izdelkov in odločitev SISEOT-a, na osnovi katere razpolagajo z večjim deležem deviznih sredstev, ki jih ustvarjajo z izvozom. Vendar vse to ne zadošča.

Izvoz in še enkrat izvoz!

Že večkrat je omenjena in poudarjena odvisnost od uvoza, pa naj si bo uvoz repromateriala in rezervnih delov ali pa potrebe sodobne tehnologije. V neposredni zvezi z uvozom in izvoz, kajti le z lastnim izvozom s bomo stalno in dolgoročno zagotavljali potrebna devizna sredstva. V izvozu smo v preteklih letih že dosegali zelo solidne rezultate. V letu 1983 pa se je stanje bistveno poslabšalo predvsem zaradi dveh vzrokov; skoraj celotni izpad izvoza cigaretnih filtrov in omejitve pri izvozu sanitetnih in higienskih izdelkov.

Nadomestiti proizvodnjo filtrov

Problemi pri izvozu cigaretnih filtrov so dobro znani in položaj na svetovnem tržišču je tak, da ne kaže nikakršnih možnosti oživitve te proizvodnje v takem dosegu, kot je bila v preteklosti. Če k temu dodamo še dejstvo, da je delež uvoženih surovin izredno velik, možnosti uvoza surovin pa praktično vedno manjše, potem je logično, da v tej proizvodnji v TOSAMI nimajo prihodnosti.

Pri izvozu sanitetnih in higienskih izdelkov je bil v prvi polovici leta še vedno močna ovira odlok Zveznega izvršnega sveta o režimu izvoznih dovoljenj. Ta odlok je sedaj odpravljen in potrebni bodo veliki dodatni napor za ponovno oživetje izvoza. Seveda pa izvoz na zahtevna zahodna tržišča ni enostaven in potrebni so maksimalni napor za zadovoljevanje teh kupcev, tako v pogledu cene in kvalitete, kakor tudi pri spoštovanju dogovorjenih rokov in drugih medsebojnih obveznosti.

Kaj namesto filtrov?

V preteklem in letošnjem letu se nam vedno bolj postavlja v ospredje nadomestni proizvodni program za TOZD FILTRI. Do pred kratkim edini proizvod te TOZD, cigaretni filtri, moramo nujno nadomestiti z novim proizvodnim programom, ki bo dolgoročno omogočil normalno poslovanje in obstoj TOZD. Trenutno, oziroma že dalj časa, imajo v izdelavi program rekonstrukcije belilnice. Ta program bi ob realizaciji rešil dva osnovna problema in sicer bi odpravil najbolj pomembno ozko grlo v proizvodnji in omogočil izrabo manj kvalitetnih in laže dostopnih bombažnih vlaken, ki so osnova za proizvodnjo nekaterih sanitetnih in higienskih izdelkov.

Od drugih pomembnejših investicij je vredno omeniti še priprave na izgradnjo ustreznega proizvodnega objekta za TOZD FILTRI. V tem objektu se bodo združile vse dosedanje in predvidene dejavnosti te TOZD.

Naslednja pomembna investicija, ki je tudi v fazi priprave, je skladišče osnovnih surovin.

Odgovorno za naprej...

V sedanjem trenutku ekonomske situacije Jugoslavije, ko se za njeno gospodarsko stabilizacijo sprejemajo dolgoročni programi in raznovrstni zakonski predpisi, se tudi v TOSAMI prilagajajo temu stanju.

Že v letu 1982 so sprejeli Program ukrepov za izboljšanje poslovanja in Predsanacijski program TOZD FILTRI. V letu 1983 so se odločili, d preko posebnih delovnih skupin izdelajo vrednostno analizo vseh izdelkov.

Veliko je problemov, ki jih ovirajo pri realizaciji postavljenih ciljev. Vendar pa pri vsem tem le lahko ugotavljajo, da so dosedanje težave uspešno premagovali, kar kažejo tudi v letošnjem letu doseženi rezultati poslovanja. Ob njihovem prazniku — 60-letnici dela — jim seveda vsem iskreno čestitamo.

GLOSA:

Telefonska nemoč ne more trajati večno

Domžale so ena izmed slovenskih občin, ki so v telefoniji najmanj razvite. Menda za Litijo na predzadnjem mestu. Na zadnji seji Izvršnega sveta domžalske občinske skupščine so razpravljali tudi o prihodnosti razvoja telefonske mreže v Domžalah, istočasno pa ugotovili, da je stanje v največji meri rezultat slabe skrbi za to področje v preteklosti, slabega dela pristojnih na PTT v Domžalah, na Območni skupnosti za PTT promet koder niso — tako kot so drugod — zagotovili za razvoj telefonske mreže v občini znatnih sredstev.

Premajhno uveljavljanje potreb in zahtev po skupnih sredstvih je pripeljalo v sedanjih pogojih stabilizacije do edine možne rešitve: sofinanciranja za izgradnjo mreže. Kmalu bo centrala v Domžalah razširjena za 1000 števk, kolikor omogočajo prostorski in drugi pogoji. Novih 1000 števk pa bi utegnili na PTT-ju kaj radi podeliti tja, koder so že dane tehnične možnosti za priklop (torej po blokih), ostali mnogo večji upravičenci pa bi se vnovič — kot so se ob zadnji „delitvi“ telefonskih priključkov — obrisali pod nosom.

Da do tega ne bi prišlo, je ob že izkazani operativnosti, doslednosti in odgovornosti PTT-jevcev iz Domžal stvar v roke Izvršni svet, ki bo skupaj s SKIS in „dejavniki“ iz Ljubljane skušal urediti telefonijo v Domžalah pravičneje, hitreje in bolje.

Le poceni vsa stvar ne bo. Žal.

Brojan



Mnogo je v tovarni delavcev, ki v njej združujejo delo že 20 in več let, kar kaže na dobre delovne pogoje in skrb za delavca.

»Skrb za razvojne potrebe otrok — temelji in stabilizacijski dejavnik našega razvoja«

Letošnji teden otroka, začne se s prvim tednom v oktobru, naj bo izziv naše javnosti, da je potrebno za družbeno prehrano, varstvo, vzgojo, socialno varnost otrok in mladine storiti več. Vsi: starši, občani, družbeni dejavniki moramo celovite potrebe otrok uvideti in se dogovoriti, kaj lahko kdo prispeva in mora prispevati za zdrav otrokov razvoj.

V občini, krajevni skupnosti, delovni organizaciji in interesni skupnosti naj se ocenijo dosedanja prizadevanja in uresničevanje srednjeročnih usmeritev in programov. Izpostaviti moramo najbolj aktualne probleme, ki ovirajo oz. omejujejo otrokov razvoj. Mednarodna tema „Lačen otrok, izziv svetovni vesti“ zadeva tudi naše otroke in mladino, saj je prehrana še zelo slabo urejena.

Zavedajoč se stabilizacijskih ukrepov in prizadevanj se moramo z vso odgovornostjo dogovoriti, kako bomo v nadalje uresničevali skrb za otroke. Ničesar od tistega, kar smo že namenili otrokom, ne bi smeli omejevati, saj gre za človeka današnjega in jutrišnjega dne. V uresničevanju programa TEDNA OTROKA (v naši občini te aktivnosti vodi Zveza prijateljev mladine) moramo vedeti in delati tako, da bo to resnično družbena akcija in manifestacija skrbi vsakega posameznika in cele skupnosti za naše najmlajše. To je priložnost, da se ne le analizira, kaj je narejeno za otroke in kako se z njimi dela, temveč da se pričnejo nove aktivnosti v korist otrok, da odrasli pokažejo več ljubezni in prijateljstva do svojih otrok, pa tudi do tistih otrok, ki jim je to še bolj potrebno. Naj bo ta TEDEN OTROKA tudi vzpodbuda in poziv vsem družbenim dejavnikom za neprestano in trajno skrb za vsestranski in socialistični razvoj najmlajših.

Restavracija SLAMNIK in DISKO sta pričela z zimskim časom obratovanja:

Od sredine maja pa do sredine septembra disko Slamnik ni obratoval, ker so tačas imeli vsak dan od 9. dopoldne do 21. ure zvečer odprt vrt pred Veleblagovnico. Zdaj, ko je za sedenje na vrtu že prehladno, pa bo spet prijetno preživeti večer v restavraciji Slamnik, ki ob 20. uri spremeni celotni lokal v disko. Ta ni klasičen, ker je možno v miru večerjati in pokramljati z družbo, pa kljub temu preživeti nekaj ur v sodobnem disko.

Lokal je prenovljen, glasba pa je najmodernejša, pa tudi za starejše je poskrbljeno, saj ob četrtkih vrtijo „evergreene“ ali pa domačo glasbo po želji.

V načrtu imajo program, ki bo tudi občasno popestril in zabaval goste. Pred 14 dnevi je že nastopila plesna skupina Krik in prikazala najnovejšo „aerobiko“. V programu je med povabljenimi nastopajočimi tudi Rifle, pa Tof, ansambel 12. nadstropje, pa modne revije ter drugi ansambli, ki bodo popestrili preživete večere v disko Slamnik. Gostje bodo seznanjeni tudi s Top-pops lestvico tako, da bodo na tekočem z zadnjo disko glasbo.

Restavracija Slamnik, ki obratuje vsak dan od 12. ure dalje, lahko postreže s kosilom ali večerjo za 20 gostov naenkrat. Možni so tudi aranži.

Kako je v edinem domžalskem disko?

maji za skupine. Restavracija Slamnik je prijeten ambient za razna jubilejna srečanja ali druge izobraževalne

sestanke. Mnogokrat je v Slamniku polno in kaže, da si lokal spet pridobiva svoje stalne goste.

TOMBOLA

Tombola. Osrečujoča beseda... Tombola. Kot da se odpirajo rajska vrata — zadržti v množicah ob tej besedi. Ne glede na bencinsko krizo, pomanjkanje bonov, drag bencin, nezaslišano cestno gnečo, ki take prireditve spremlja — se sproži plaz množic proti mestu, kjer se vse to dogaja.

V človeku (normalno delavnem in normalno poštenem), navajenem, da mora do vsega, do česar sploh pride, priti na težak način, z mnogo truda in napora, se zdrami vzburljivo čustvo pričakovanja, da bo vendarle do nečesa prišel zastoj. Mik je neustavljiv in desetisoči pričakujočih na krilih pričakovanja lahkega zaslužka ali dobitka se zdrenjajo na prizorišče. Tod naj veljajo pravila juridičnih strokovnjakov in naključne tresoče ročice malega občana, ki vleče številke.

Po taktičnem zavlačevanju začetka (dokler se le da — narod kupuj!) rastejo in padajo šanse, kri se zabija v glavo v prelomnih, odločujočih trenutkih. Bo morda res ves denar, avto moj, bo kurilno olje zacvrčalo v moji peči...

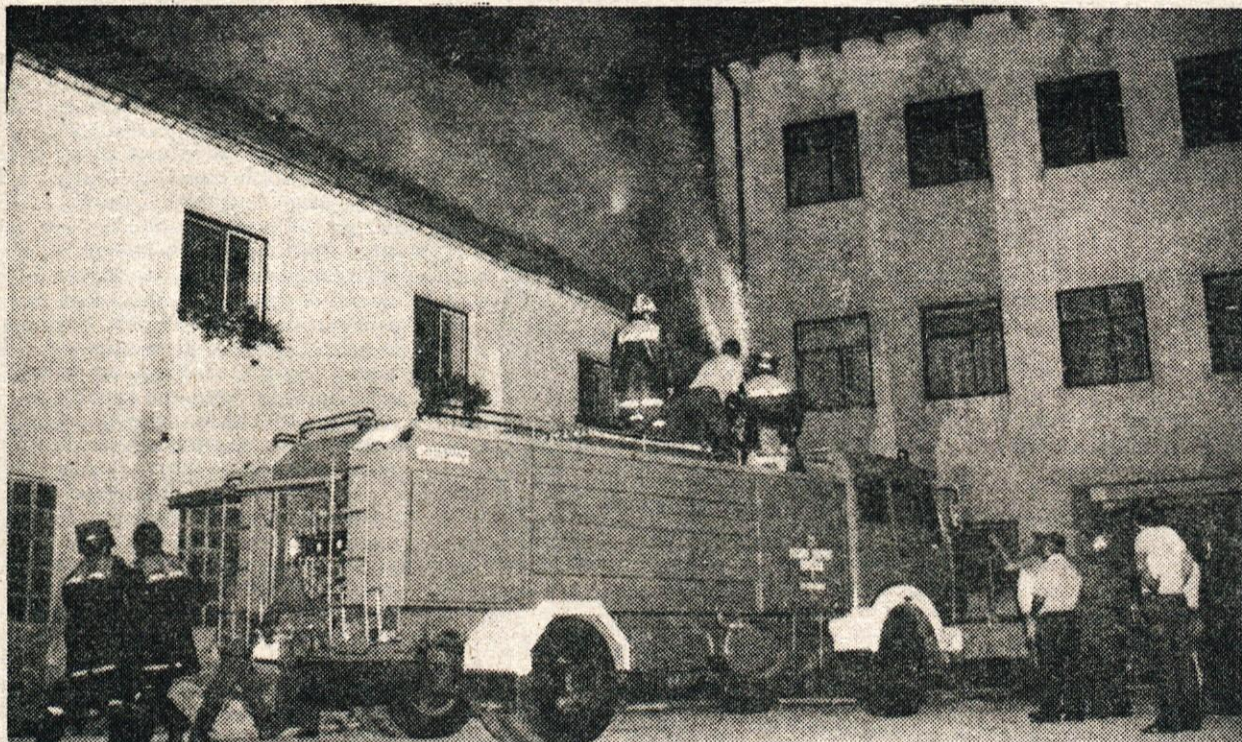
Trenutki streznjenja prihajajo počasi, zlagoma je vse več pričakovalec jasno, da še ena priložnost uhaja iz rok... Samo še tokrat... naslednjič bo drugače...

Naključje ali muhasta boginja sreče Fortuna se nasmehne le malokaterim. Drugi se obrnejo za 180 stopinj do najbližjih šankov, ki so v ta namen že tu. Prireditelj že dobro pozna vso to igrico, ki mineva v klokotajočem vzdušju praznenja pivskih steklenic, mastnem oblizovanju ust in brk, ki ne preveč lačno tolčejo po polovickah kranjske klobase.

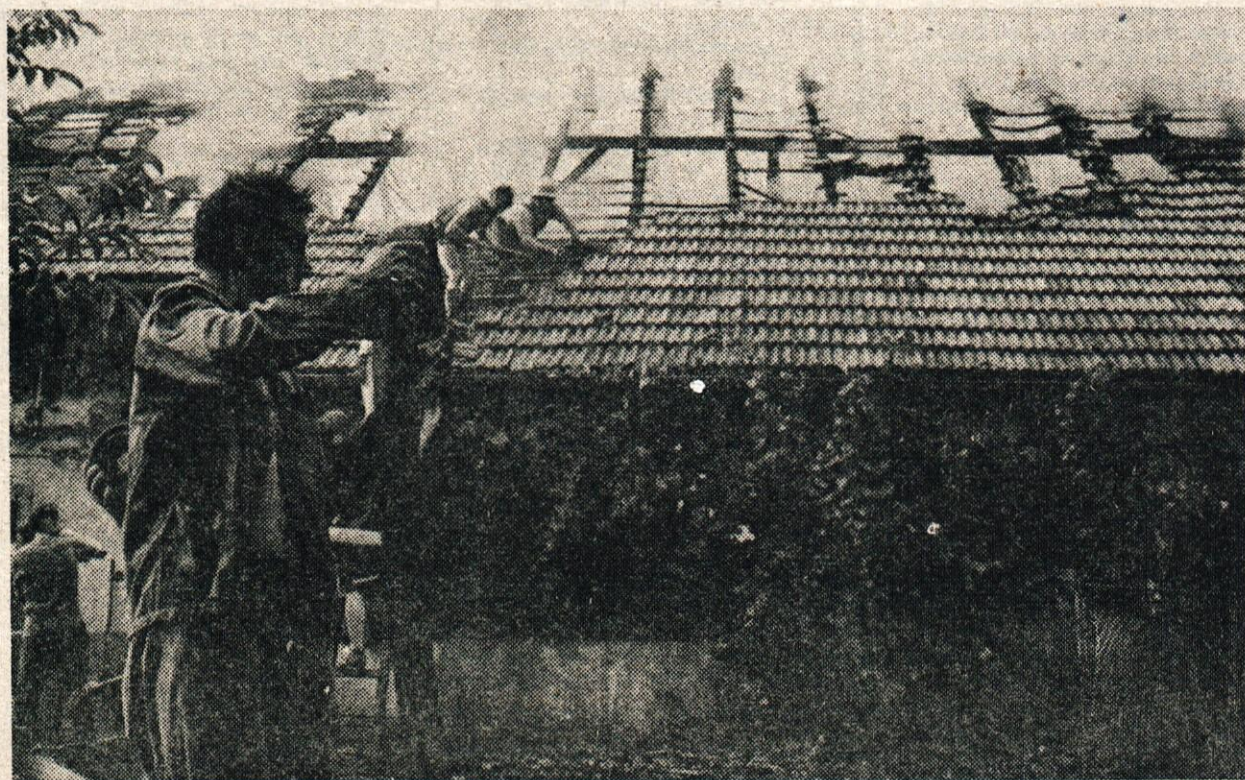
Zadnji ostajajo tovariši od ozvočenja, ki navajeno navijajo kable na komolce, navsezadnje pa ostane le še zadnji gospodar — veter, ki vrtinči na milijone zavrženih listkov, samosvojih računov, plačanih za nekaj ur pričakovanja dobrin brez truda.

Brojan

Ob mesecu gasilstva



Vozilo Požarne skupnosti Domžale in gasilci iz Domžal v akciji



Ob požaru v Dobu so se prav tako močno prizadevali gasilci prostovoljnih gasilskih društev.

Nova trgovina »Alpina«

Tovarna „Alpina“ iz Žirov ima v Domžalah trgovino že od leta 1963, ko so jo odprli v nekdanji Malijski hiši, zadnja tri leta pa je ta trgovina prebela v kontejnerju ob osrednjem križišču.

Nova trgovina, ki so jo zgradili v objektu SPB-1, meri 220 m² s skladiščem, sanitarnimi in drugimi pomožnimi prostori vred, investitorja pa je stala 18 milijonov dinarjev.

Posebnost nove trgovine, ki bo odprta v neprekinjenem delovnem času od 7. do 19. ure, je športni oddelek, na katerem prodajajo različno športno opremo, športno obutev za smučanje in planinarjenje, taborjenje ter drugo.

Nova trgovina pomeni pomembno obogatitev trgovske ponudbe s čevlji v Domžalah.



Intervencije domžalskih gasilcev ob požaru v tovarni Univerzale

Setev ozimnega žita

NEKAJ NASVETOV STROKOVNJAKA KMETIJSKEGA INŠTITUTA SLOVENIJE IN BIOTEHNIŠKE FAKULTETE IZ LJUBLJANE, DA BI POVEČALI PRIDELAVO ŽITA

V skladu z obveznostmi kmetijstva, ki izhajajo iz temeljev družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985, so v teh dneh v razpravi predlogi setvenih načrtov za leto 1983/84. V predlogu setvenih načrtov je zastavljen tudi cilj: povečanje obsega družbeno organiziranega in naročenega pridelovanja pšenice na površini 18.130 ha pri združenih kmetih in 7.279 ha na družbenih posestvih, s čimer bomo zagotovili odkup 75.000 ton pšenice.

Zastavljeni cilj bo mogoče doseči le ob upoštevanju strokovnih navodil in intenzivnem sodelovanju s kmetijsko strokovno službo.

Današnje nasvece so pripravili strokovnjaki Kmetijskega inštituta Slovenije in Biotehniške fakultete iz Ljubljane.

OZIMNO ŽITO V NJIVSKEM KOLOBARJU

Ozimno žito, še zlasti pšenica, naj bi v njivskem kolobarju praviloma sledila listankam; ugodne predhodnice so krompir, enoletne metuljnice, oljnice in silazna koruza. Pšenica lahko sledi tudi nezapevljeni lucerni, črni detelji in posevkem trav, če jih pravočasno preorjemo, da se zemlja do setve dovolj sesede. Kuruza za zrnje je zadovoljiva predhodnica pri pridelovanju ranih sort, ki omogočajo dovolj zgodnje oranje in setev. Pri prepo-
gostem vračanju pšenice na isto njivo se v posevkih močno razvijejo žitne nočne bolezni, ki zelo poslabšajo odpornost proti poleganju in znatno zmanjšajo pridelek.

TEMELJNA IN DOPOLNILNA PRIPRAVA NJIVE

Pri oranju za setev ozimnega žita si moramo predočiti jasno razdelitev ornice v sloj pod setvenim horizontom, v katerem so in samo v njem morajo biti zaorani rastlinski ostanki, ter sloj nad setvenim horizontom, v katerem bo potekala dopolnilna obdelava.

Pri zadostni hitrosti vožnje (sedem km/h), ki jo zagotavlja le ustrezno močan traktor, in pravilni naravnosti ter ureditvi pluga se brazda v blagi spirali pod gredljem neovirano obrne, plug pa zaorje vse rastlinske ostanke pod globino setvenega korizonta.

Brazdo je treba takoj po oranju obdelati; lahko rečemo, da sta oranje in predsetvena priprava tal za setev pšenice nerazdvojljivi tehnološki celoti. Če nimamo zgoščevalca (pakerja), se poslužimo orodij, ki brazdo režejo, urabijo in zgoščujejo; če je potrebno, tudi krožne brane. Največkrat pa bomo že dovoj uspešni s predsetvenikom, ki ima mrežaste valje. Če so tla grudasta, se bolje obnesejo predsetveniki z zvezdastimi valji. Poudariti je treba, da pšenici ustrezajo bolj zgoščena tla kot koruzi; dokaz za to sta hitrejši vzik in bolj izenačena rast pšenice na sledi traktorskih koles.

Z enim prehodom predsetvenega orodja prek parcele vsekakor ne bomo uspeli pripraviti tako imenovane mrvičaste strukture. Potrebna bosta dva ali celo trije prehodi, več pa skoraj ne kaže tlačiti njive. Največje grude ne bi smele biti večje od oreha oziroma manjšega kokošjega jajca. S predsetvenikom delamo

tako, da češje nogače le osem do deset cm globoko. Orodje torej sloni

Raven P₂O₅ in K₂O

		kg/ha	
		P ₂ O ₅	K ₂ O
nizka	10 mg P ₂ O ₅ ali K ₂ O	100–120	140–180
srednja	10–20 mg P ₂ O ₅ ali K ₂ O	80–100	120–160
visoka	20 mg P ₂ O ₅ ali K ₂ O	60–80	80–120

Ceprav je za doseg visokih pridelkov ozimnega žita najpomembnejša zadostna prehrana posevkov z dušikom, pa pri jesenski uporabi tega hranila nikakor ne velja pretiravati.

Za dobro vkorinenjenost in razvoj posevka v jesenskem obdobju in za dobro prezimitev zadostuje, da pred setvijo gnojimo z 20–40 kg/ha čistega dušika. Pri poznih setvah odmerek dušika nekoliko povečamo.

Gnojilo

		kg/ha		
		kg/ha	N	P ₂ O ₅ K ₂ O
NPK	6–18–18	500	30	90 90
NPK	4–20–20	700	28	140 140
NPK	9–18–18	350	31	63 63
NPK	6–26–26	500	30	130 130
NPK	10–20–30	300	30	60 90
NPK	10–30–20	300	30	90 60

Iz tabele je razvidno, da lahko z navedenimi gnojili zadovoljimo potrebe posevkov ozimnega žita po fosforju in kaliju na tleh z zelo različno ravnijo rastlinskih hranil.

IZBOR IN RAJONIZACIJA SORT

Ozimna Pšenica

Za Slovenijo priporočene sorte ozimne pšenice razvrščamo glede na intenzivnost (zahtevnost), ranost, višino slame in kakovost pridelka v več skupin.

Intenzivne (zahtevne) sorte zahtevajo dobro zemljo in izdatno gnojenje ter sploh optimalno agrotehniko od priprave zemlje za setev pa do spravila pridelka. Srednje intenzivne (manj zahtevne) sorte na dobri zemlji in pri preobilnem gnojenju lahko poležejo, nato jih pridelujemo na slabših (pretežkih ali plitvejših peščenih) tleh. Praviloma izbiramo med ranejšimi sortami, ne le zaradi možnosti ranjših sort, temveč tudi zaradi manjše nevarnosti zmanjšanja pridelka zaradi toče. Vendar pa je zaradi večje in boljše izrabe kombajnov nujno razen ranjših sort posejati na delu površin tudi poznejše sorte, kajti pri zakasneli žetvi ranjših sort se pridelek zrnja zmanjša zaradi večjega izpadanja zrnja.

na valjih in ne, kot je v navadi, na nogačah. To reguliramo z vretenom in z zgornjo ročico tritočkovnega priključnega drogova. Pri tem pa tudi ne smemo pretiravati; na pravilno pripravljeno njivo kolesnice traktorskih koles ne smejo ostati vidne.

TEMELJNO GNOJENJE OZIMNEGA ŽITA

Gnojenje je eden izmed osnovnih pogojev za doseg visokih pridelkov ozimnega žita.

Ozimni običajno ne gnojimo s hlevskim gnojem ali gnojivko. Vsa potrebna rastlinska hranila, ki jih v zemlji ni dovolj, damo z mineralnimi gnojili. Fosfor in kalij odmerjamo na osnovi njune ravni v zemlji, ki jo občasno preverjamo s kemično analizo zemlje.

Na tleh z različno ravnijo fosforja in kalija so primerni naslednji odmerki fosforja in kalija:

Le na zelo rodovitnih njivah, ki so v kolobarju dobro zagnjene z organskimi in mineralnimi gnojili, lahko jesensko gnojenje z dušikom opustimo.

Če je predposevek koruze in koruznice zaorjemo, gnojimo pred zaoravanjem koruznice s povečanim odmerkom dušika (40–50 kg/ha N).

Navajamo nekaj primerov odmerkov gnojil, ki bodo letos na voljo za temeljno gnojenje.

Med sortami so precejšnje razlike v višini slame. Višje sorte dajejo več slame kot nižje, vendar so večinoma nekoliko manj odporne proti poleganju. Zelo intenzivne sorte so nižje kot srednje intenzivne.

Pri sicer podobnih gospodarskih lastnostih posameznih sort izberemo sorte, ki dajo kakovostnejšo moko za pripravo kruha. Najboljšo kakovost označujemo s I., najslabšo pa s III.

Izbir in rajonizacija sort sta prikazani v tabeli.

Izbir in rajonizacija sort ozimne pšenice:

Sorta	Vzhodna Slovenija	Ostrednja Slovenija	Nižinska Primorska	Višja območja
A. Zelo intenzivne sorte				
a) rane sorte				
nizija (I) ^o		+		
baranjka (II)	+	+	+	+
b) srednje-rane sorte				
mačvanka 2 (I)	+	+	+	
dika (II)	+	+	+	+
super zlasta (III)	+	+	+	+
zlatoklasa (III)	+			
lonja	+	+	+	
vučedolka	+	+		
B. Srednje intenzivne sorte				
a) rane sorte				
NS rana 2 (II)	(+)		+	
b) srednje rane sorte				
partizanska (I)		(+)		+
balkan (II)	+	+		+
banija (II) ^o		+		+
marinka (II) ^o		(+)		(+)
c) srednje pozne sorte				
jugoslavija (I)	+	+		+
KG 56 (I)		(+)		(+)

^o = resnica; (I), (II), (III) = kakovostni razred
+ = priporočena sorta; (+) = sorta v opuščenju

Ozimni ječmen

Med sortami ozimnega ječmena je v Sloveniji že vrsto let razširjen le ager, nizek, ran večvrstnik, vzgojen v Franciji, čeprav so nekatere novejšje domače sorte znatno rodnejše; sem štejejo večvrstniki vega, partizan in NS 150 ter dvovrstniki NS 183 in NS 293.

Ozimna rž

Medtem ko je tetraploidna sorta rži okta primerna za pridelovanje rženih rožičkov, kot krušno žito ni najboljša. Za ta namen je primernejša diploidna sorta danko.

SEME IN SETEV

Kakovost semena

Le uporaba potrjenega, selektiranega, razkuženega in dobro kalivega semena preizkušenih in priporočenih sort zagotavlja zanesljiv, velik in kakovosten pridelek.

Tisti pridelovalci, ki kljub temu vztrajajo pri setvi lastnega nepotrjenega semena, naj bi pred setvijo seme dobro prečistili, razkužili ter sejali le dobro kalivo seme. Kalivost preverijo na krožniku, na katerega razpostrejo dva do tri cm debelo plast vlažne zemlje ter vanjo posadijo 100 zrn; po sedmih do desetih dneh preštejemo normalno vznikla zrna in s tem ugotovimo odstotek kalivih zrn. Za setev je primerno le zrnje, katerega kalivost je vsaj 85 odstotna. Za razkuževanje uporabijo sredstva, ki vsebujejo organske spojine in živo srebro (npr. radosan ali butiram P–50), in sicer 200 gramov pripravka na 100 kg semena. Seme in razkužilo premešajo v mešalniku za beton.

Čas setve

V večjem obsegu kot doslej se moramo izogniti prepozni setvi. Setev ozimne pšenice naj bi bila opravljena v naslednjih obdobjih:

- višja območja Slovenije: zadnji teden septembra,
- osrednja Slovenija: prva dekada oktobra,
- vzhodna Slovenija: prva polovica oktobra,
- nižinska Primorska: zadnja dekada oktobra.

Setev ozimnega ječmena opravimo glede na območju v zadnji dekad septembra in prvi dekad oktobra, ozimno rž pa posjemo vsaj teden dni pred setvijo pšenice.

Gostota setve

Največ semena posejemo pri pšenici: 550–650 kalivih zrn na m² (pri zelo intenzivnih sortah več kot

pri srednje intenzivnih), t.j. okoli 220–270 kg/ha. Ječmen sejemo v gostoti okoli 400 kalivih zrn, t.j. okoli 175 kg/ha.

Za vsak teden zakasnitve pri setvi (po optimalnem roku) povečamo količino semena za 10–15 kg/ha.

UREDITEV SEJALNICE

Kakovost in pridelek pšenice sta zelo odvisna od kakovosti in pravilne naravnosti sejnice. Odvisno od časa setve (manj pri zgodnji in več pri pozni setvi), je treba posejati na hektar pet do sedem milijonov kalivih zrn, ki morajo biti razporejena tako, da bodo imele vse rastline enake rastne pogoje. Količino semena, ki ga je treba posejati na hektar (takoimenovana setvena norma), je odvisna od kalivosti semena in teže tisoč zrn. Iz teh podatkov in izkustev z določeno sorto pšenice bo strokovnjak v zadrugi izračunal setveno normo za določeno področje. Ko vemo za setveno normo, pristopimo k naravnavanju setvenih aparatov. Najprej razporedimo vlagalnike semena, začnemo od sredine sejavnice levo in desno. Koliko morajo biti med seboj oddaljeni, preberemo v navodilih o uporabi in naravnavanju stroja, ki je priloženo k vsaki sejalnici; če tega ni, kar se zgodi pogosto, jih razporedimo 13 cm drug od drugega ter jih dobro utrdimo. Velja opozoriti, da razdaljo med vlagalniki merimo na lemežih in ne na pritrdilnih letvah ali kje drugje, kot se pogosto dogaja.

Ko smo to uredili, pristopimo k reguliranju izmetalne naprave. V katerem položaju mora biti ročica za reguliranje količine izmetanega semena, da bo sejavnica posejala predvideno količino semena na hektar, preberemo v navodilih.

S tem, ko smo postavili ročico v položaj, ki po navodilih ustreza zahtevani normi, npr. 220 kg na hektar, smo opravili le grobo regulacijo izmetalne naprave; moramo pa še fino. Izmetana količina semena se namreč običajno razlikuje od količine, ki je za ta položaj ročice navedena v navodilih. Vzrokov za to je več; glavni del krivde pa je v neprecizni montaži in iztrošenosti stroja.

Preden gremo sejat, sejavnico podmažemo in preverimo funkcionalnost vzmeti, ki pritiskajo na vlagalce. Pritisk vzmeti mora biti povsod enak, izjema so le lemeži, ki tečejo po sledi traktorskih koles. Ker je tu zemlja bolj zbita, pritisk na vlagalce semena nekoliko povečamo.

Obravnavano na Izvršnem svetu občine Domžale:

Vodo so zapirali — zaradi okvar!

Pred dnevi je zasedal domžalski izvršni svet in obravnaval med drugim tudi problem oskrbe Trzina in Mengša z vodo. O tem, kako je poleti potekala preskrba v Mengšu in Trzinu so v podjetju Hidrometal pripravili krajši zapis, iz katerega delno povzemamo podatke.

V drugem tromesečju letošnjega preskrbo vode v Trzinu. Dne 20. maja leta so se ponovno začele težave s je prvič zmanjkalo vode v rezervoarju

Trzin. Ugotovili so, da je vzrok za to povečana poraba vode, predvsem na območju Loke in starega Trzina, saj poraba na tem območju najbolj vpliva na dotok vode v rezervoar Trzin. Delno so pomanjkanje omilili z zrače-

njem vodovoda od Mengša do Trzina. Vode je v rezervoarju zmanjkalo do konca maja še večkrat. Ves junij oziroma do 7. julija je bila preskrba v redu. 7. julija pa je vode ponovno zmanjkalo.

Pomanjkanje predvsem v popoldanskem času in na višje ležečih ulicah se je ponavljalo vse do 8. avgusta. Vzrok za pomanjkanje vode v juliju pripisujejo izključno nadpov-

Spomin na porušene domačije v Češminovem koncu v Domžalah

Piše Tone Ravnikar:

Poleg nove Kožarjeve hiše je bila PETELINOVA hiša, delno zidana, delno lesena v Zgornjih Domžalah št. 81. V zemljiški knjigi je navedeno, da je na podlagi kupne pogodbe iz leta 1883 ta posest prešla na Ivana Pirnata iz Domžal. Na podlagi izročilne pogodbe iz leta 1904 je postal lastnik Janez Pirnat iz Zgornjih Domžal št. 81. Na podlagi kupne pogodbe iz leta 1905 sta postala lastnika Franc in Marija Pirc iz Zgornjih Domžal št. 81, vsak do polovice. Na podlagi prisojilne listine iz leta 1916 se lastna polovica Marije Pirc tega zemljišča vknjiži v korist Franceta Pirca iz Zgornjih Domžal št. 81, tako, da je sedaj edini lastnik tega zemljišča. Na podlagi prisojilne listine iz leta 1934 je bila lastninska pravica vknjižena na Katarino Pirc, rojeno Nemec iz Domžal, Ljubljanska 79. Leta 1959 je zemljišče brez stavbe prešlo v družbeno upravljanje, ki ga upravlja občina Domžale. Po odločbi OBLO Domžale iz leta 1963, hiša št. 79, sedaj 93 na Ljubljanski cesti ni nacionalizirana, da je lastnica Pirc Katarina, Domžale, Ljubljanska 79 in da je zemljišče družbena lastnina pod upravo občine Domžale. Po sklepu o dedovanju iz leta 1962 je postala lastnica hiše Jožeta Pirc iz Domžal Ljubljanska 93. Status animarum navaja, da je bil lastnik Janez Pirnat, kolar iz Spodnjih Jaršah 10, rojen v Trzinu št. 40 leta 1875 in poročen leta 1904 z Ano Mušič iz Podgorja pri Kamniku, rojena 1884. V zakonu sta se jima rodila otroka Ana in Janez, ki sta kmalu umrla in še sin Janez, rojen 1908 že v Jaršah. Janez Pirnat je to hišo prodal leta 1905 in leta 1908 kupil hišo v Spodnjih Jaršah št. 13. Kasnejši lastnik je postal Franc Pirc, rojen v Spodnjih Domžalah št. 24 leta 1865. Prva žena je bila Marija Habjan iz Trzina št. 92, rojena 1872, s katero se je poročil leta 1896, druga pa Katarina Nemec iz Podgorice št. 4, rojena leta 1887 s katero se je poročil leta 1918. V prvem zakonu so se mu v času od leta 1894–1898 rodili otroci Franc, Valentin in Marija, v drugem zakonu pa leta 1921 hčerka Jožeta, ki se je leta 1970 poročila z Antonom Sicherlom, rojenim leta 1910 v Zgornjih Domžalah št. 105. Hiša je imela dvokrilna lesena vrata to pa zato, ker je bil prvi lastnik Janez Pirnat, ki je bil kolar in izdelovalec znanih zapravljičkov, da je lahko te voze zapeljal v delavnico, ki jo je imel v hiši. Petelinova mama Katarina, ki je bila doma iz Podgorice je bila znana po izdelavi lepih kranjskih cekarjev, ki so jih izdelovali nekdanji v Podgorici. Hiša Petelinovega Francelja, kakor se je reklo po domače – nekdanji v Zgornjih Domžalah št. 81 je leta 1933 dobila št. 79 na Ljubljanski cesti, leta 1955 pa številko 93 pravtako na Ljubljanski cesti. Porušena je bila v mesecu maju leta 1982.

Poleg Petelinove hiše je stala VRTNARJEVA hiša, v Zgornjih Domžalah št. 105. V zemljiški knjigi je navedeno, da je bila na podlagi kupne pogodbe leta 1893 vknjižena lastninska pravica v korist Ivana Sicherla iz Ljubljane, na Polanah št. 12. Leta 1933 je dobila hiša št. 77 na Ljubljanski cesti. Leta 1951 sta postala lastnika Slavko in Anton Sicherl, vsak do ene polovice. Leta 1959 je zemljišče brez stavbe prešlo v družbeno upravljanje, ki ga upravlja Občina Domžale. Vrtnarjeva hiša je bila zgrajena leta 1893.

Status animarum navaja, da je bil Janez Sicherl, vrtnar, rojen 1862 leta v Sodinji vasi pri Sostrem. Prvič je bil poročen leta 1894 z Elizabeto Tavčar, rojeno leta 1859 v Rečici pri Bledu, drugič leta 1902 s Franciško Erjavco, rojeno leta 1870 v Oselici ob Krki in tretjič leta 1905 z njeno sestro Uršulo Erjavco rojeno 1880 v Oselici. V prvem zakonu so se rodili otroci Janez in Franc ter Jožef leta 1895, ki se je leta 1927 poročil z Antonijo Dimc iz Depale vasi. V drugem zakonu se je rodila leta 1903 hči Marija, ki se je leta 1927 poročila s Pavlom Vrenjakom. V tretjem zakonu so se pa rodili hči Ivana, ki je, ko ji je bilo dve leti utonila, ter sinovi Venceslav, rojen 1907, Anton, rojen 1910 in leta 1970 poročen z Jožeto Pirc, Petelinovo, rojena 1921, Franc, rojen leta 1912 in poročen leta 1941 z Marijo Završnik, hči Emilija, ki je umrla stara 3 leta in ponovno hči Emilija, rojena 1919 in poročena leta 1953 z Bojanom Novakom. Tu je živel tudi mama prve in druge žene Marija Erjavc, rojena leta 1823 v Oselici in očetov brat Josip Sicherl, znani organist in slovenski skladatelj. Vrtnarjeva hiša je bila nekdanji v Zgornjih Domžalah št. 105, leta 1933 je dobila številko 77 na Ljubljanski cesti, leta 1955 pa številko 91 pravtako na Ljubljanski cesti. Porušena je bila konec maja 1983.

Nasproti sedanjega Foto studia Vilija Majheniča je stala ZOTLARJEVA hiša v Zgornjih Domžalah št. 95, zgrajena leta 1890. V zemljiški knjigi je na podlagi dovoljenja za vpis in prepis imenovan lastnik Podboršek Janez iz Domžal št. 95. Leta 1933 je dobila hiša št. 75 na Ljubljanski cesti. Na podlagi izročilne in darilne pogodbe je leta 1940 postal lastnik Peter Podboršek, vinski trgovec v Ljubljani, Celovška cesta 44 in zaznami fidejkomisarična substitucija v korist Daniela in Boža Podborška v Ljubljani, Celovška cesta 44. Med vojno je postal lastnik Reichsgau Karnten, na podlagi odločbe iz leta 1946 pa zopet Peter Podboršek iz Ljubljane, Celovška 44. Leta 1955 je bila naznačena sprememba bivališča v Ljubljani, Tržaška 42. Leta 1959 je zemljišče brez stavbe prešlo v družbeno upravljanje, ki ga upravlja Občina Domžale.

Status animarum navaja, da je bil Janez Podboršek, sedlar rojen leta 1857 na Dobravi pri Črnučah in je bil prvič poročen leta 186 z Ivano Pirnat iz Rodice št. 18, drugič pa z Ivano Kvas iz Stoba št. 52, rojeno 1881 pa se je poročil leta 1921. Leta 1903 je odšel v Ameriko, kjer je živel dolgo vrsto let, nakar se je vrnil v Domžale. V zakonu z Ivano Pirnat so se mu v času od leta 1888 do 1897 rodili otroci Anton in Janez, poročena v Ameriki, sin Peter, ki je bil poročen in bil vinski trgovec v Ljubljani ter sin Jožef, ki se je skupaj z ženo Emo, rojeno Gerbec zadušil s plinom v Brooklyn v Ameriki. V tej hiši so stanovali številni stanovalci-gostači, med temi je bil tudi železniški uslužbenec Jože Streiner, žena Jelka in sin Jožko. Ta hiša v Zgornjih Domžalah št. 95 je leta 1933 dobila št. 75 na Ljubljanski cesti, leta 1955 pa št. 87 pravtako na Ljubljanski cesti. Porušena je bila leta 1975.

Ta slikoviti predel starih Domžal v Češminovem koncu je izginil, zato mislim da je prav, da sem ga s tem sestavkom iztrgal pozabi.

(Viri: Zemljiška knjiga Sodišča Domžale, Statusi animarum župnije Mengeš in Domžale, Ustni viri)

Dober dan, domžalski občan

Tomaž Smole

Smoletov Tomaž je eden tistih občanov, ki ga, odkar ga poznam, leta še niso spremenila, saj hodi še vedno vzravn, čeprav ga videvam zadnje čase tudi že s palico. Pa kako tudi ne, saj pri 86 letih res ni redkost, da človek za udobnejšo hojo uporablja tudi palico.

„Tomaž, prosim, povejte mi nekaj podatkov iz vašega dolgoletnega življenjskega popotovanja.“

„Rojen sem bil 6. marca 1897 v Spodnjih Jaršah pri Danctu. Doma nas je bilo 8 otrok; življenje nas je razteplo na vse strani. Vsi so že pomrli, le jaz še vztrajam. Dolga leta smo stanovali pri Konjederu v Zgornjih Domžalah, pa v Stobu v Pridavki, dokler se leta 1929 nisem poročil z ženo Ivanka Kušar, mežnarjevo iz Mengša, ki je umrla leta 1978. Po poklicu je bila slavninarska šivalka in je bila kot taka tudi 9 let v Ameriki. Hišo na Rodici sva sezidala leta 1930. V zakonu se nama je rodilo četrto otrok. Hčerka Ina, poročena Ferme je bila prav tako kot jaz vseskozi zaposlena v tovarni Univerzale in je sedaj upokojena, le da sem bil jaz zaposlen kot delavec, ona pa v pisarni. Hčerka Majda, poročena Križnar je farmacevtka in je zaposlena v domžalski lekarni, sin Anton, gradbeni tehnik je zaposlen v Papirnici, sin ing. Srečo pa v Stolu. Vsi so poročeni in tako imam 6 vnukov, ki so mi v veliko veselje.“

„Znan ste predvsem kot slavninarski delavec. Pa mi prosim še malo več povejte o tem, saj je izdelovanje slavninikov v Domžalah, ki so bile nekdanje svetovno znane po slavninikih, skoraj že zamrlo.“

„V nekdanji Vovkovi-Oberwaldarjevi slavninarski tovarni, sedaj Univerzale Domžale, sem se zaposlil že leta 1911, ko mi je bilo 14 let. V tej tovarni sem bil zaposlen skupaj 42 let, do upokojitve leta 1954. Leta 1912 je ta tovarna praznovala 40-letnico obstoja. Delavci, ki so bili vseskozi zaposleni v tej tovarni, so dobili priznanja in vsak 100 kron na hranilno knjižico. Sedanje upravno poslopje, kjer so nekoč stanovali Tirolci, ki so bili tu zaposleni, je bilo zgrajeno leta 1893, sama nova tovarna pa leta 1908. Lastniki so kupili vso zemljo od Povža do Svahkana, na drugi strani pa vse do Kurthalerja, kjer ima sedaj prostore tovarna Alko. Svoje zemlje pa kot zavedni Slovenci niso prodali Kobasarihtar, Jene-Nemec, kjer je bila nekdanji gostilna in Mate-Tit. Leta 1913 so poleg sedanjega Stokovnega centra – nekdanje Vajeniške šole zgradili 2-nadstropno stanovanjsko hišo, kjer so tudi stanovali le Tirolci. Prvi dve leti sem delal v skladišču, kjer smo pod vodstvom mojstra Tomaža Oberwalderja – rdečega Tomaža odpredlagali slavnike, zlasti aprila in maja in to po celi nekdanji Avstriji, pa Češki, Madžarski in celo v Anglijo. Včasih so moški najraje nosili žiradi slavnike, zato smo prav teh odpredlagali na tisoče. Kite za šivanje smo dobili predvsem iz Kitajske in Japonske, včasih tudi po cel vagon. Slavninikov pa niso nekoč šivali le pri Vovku, pač pa tudi pri Ceganu-Pavliču, Škrabarju, Mazovcu, Sušu-Jancigaju, oz. Ravnikarju, Logarju-Ceraru, Flisu in Rudolfu in to največ še pred prihodom Tirolcev. V Avstriji je bilo v tej tovarni zaposlenih 180 delavcev, od tega 80 šivalk, ostali so bili moški „šponarji“ in „prešarji“, nekaj jih je pa bilo zaposlenih tudi v pisarni. Slavnike smo izdelovali sezonsko od septembra do junija. Čez leto je bilo zaposlenih bolj malo delavcev. Delali smo predvsem vzorce. Med temi delavci je bil tudi Vinko Janežič, barvski mojster, pa Lovrenc Škrabar in Miha Cvetko, ki je bil vrtnar. V tem času smo morali poprijeti tudi za razna poljska dela in urejati park pri upravem poslopiju. Kasneje sem bil zaposlen v „prešarji, šponarji in limarji“, „štampal“ sem žiradi slavnike, največ pa „prešal“. Delali smo od 7. do 12. ure, nato smo pa imeli do 13. ure odmor, nakar smo nadaljevali z delom do 18. ure, včasih tudi

do 22. ure. Takrat smo za nekaj minut zavili na kozareček v bližnjo Jenetovo gostilno.“

„Kaj vse je bilo treba za izdelovanje slavninikov?“

„Približno do leta 1870 so šivali slavnike še na roke, kasneje so pa pričeli šivati naložene slavnike. Kite so bile najprej kranjske iz pšenične slame, nato pa motlet iz rižev slame, pa tagal, lizare, post in druge vrste kit. Modeli so bili najprej leseni, kasneje železni, pa cinkasti, nazadnje pa aluminijasti. Ko je bil slavniki izšit, ga je bilo treba „polimati“, nato posušiti in že je prišel v obdelavo „šponarju“, ki mu je dal na modelu potrebno obliko, pa zopet v klet, da je „odjenjal“, nakar je prišel v „preš“ mašino – stiskalnico, kjer je dobil končno obliko. Nato so ga delavke opremile z „ledrom“ – znojnico, pa trakom in listkom, kjer je bila firma, oblika in velikost nakar je bil slavniki sposoben za odpremo. Včasih so rekli, da mora slavniki čez 30 rok, da je sposoben za odpremo. Do leta 1926 smo izdelovali le slavnike. Tega leta je pa tovarna pričela izdelovati tudi klobuke. Takoj po 1. svetovni vojni je bilo v tovarni le 17 delavcev, 26 pa domačih Tirolcev, največ uslužbencev, ki so dobivali mesečno plačo. Ko je leta 1929 zapustil službo Tomaž Oberwalder, sem postal mojster v slavninarskem oddelku, kjer sem ostal do upokojitve leta 1954. Slavninkarija se je iz leta v leto zmanjševala, k čemer je pripomogla tudi gospodarska kriza. V letih 1931–1935 so se tirolske slavninarske tovarne združile in to Oberwaldarjeva, Ladstatterjeva, Kurthalerjeva in Mellitzerjeva. Takrat je prišel ing. Zalokar, ki ga je poslala banka, kajti te tovarne so bile na robu propada. Te združene slavninarske tovarne so se preimenovala v tovarno Univerzale.“

„Bil ste tudi sindikalni voditelj in eden organizatorjev štrajka.“

„V tovarni sem bil tajnik Jugoslovanske strokovne zveze, predsednik je bil pa



Škandrov Lojze iz Čemšenika, ki je bil tudi mojster. Ker so Tirolci hoteli nastaviti za mojstre Čehce, so se Slovenci temu uprli. Poleg tega Slovincem tudi ni bilo prav, da so imeli Tirolci plače 3 krone, Slovenci pa le 2 in kasneje Tirolci 5, Slovenci pa le 3. V naši tovarni je trajal štrajk približno 3 tedne. Celotni kamniški okraj se je organiziral. Sindikalni voditelji so bili Ciril Skofic iz Jaršah, pa Mavric Borc iz Šmarce in drugi. Organizirali so se tudi delavci v Parinici Količevu, kjer je tudi prišlo do štrajka. Ko so Tirolci videli, da smo se organizirali, so morali ugoditi našim zahtevam in štrajk je uspel. Represalij zaradi tega ni bilo.“

„Tako kot slavninarski delavec, ste pa daleč naokrog znan kot pevec.“ „Prve napotke sem dobil pri Lojzetu Mavu, menadžerjem iz Grobelj, znanem slovenskem skladatelju. Pri grobeljskih pevcih sem pel vse do leta 1941 in nekaj let še po vojni. Pojem l. bas. Pri pevskem zboru Društva upokojencev Janez Cerar Domžale pojem vse od ustanovitve leta 1960. S tem zborom veliko nastopamo tudi po Sloveniji med drugim smo bili tudi v Kranju, Velenju, Celju, Mariboru, največkrat pa na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični. Pri grobeljskem prosvetnem društvu sem tudi veliko igral, bil večkrat tudi režiser, spisal sem tudi nekaj iger med njimi tudi „Dan pred poroko“, „Živčni profesor“, pa „Osem dni okrog sveta“, kjer sta najbolj navdušila Stiblja in Trzinska Reza z Rodice. Zadnje igro smo igrali leta 1953 in to v nekdanjem društvu, domu v Grobljah, ki je bil zgrajen leta 1931. „Bil sem tudi v odboru za gradnjo železniške postaje Rodica. Z nabi-

DELAVSKA UNIVERZA DOMŽALE

Komisija za delovna razmerja

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

VODJA TISKARNE IN KNJIGOVEZNICE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo končano višjo šolo tehnične ali organizacijske smeri,
- končano srednjo šolo grafične smeri,
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri takšnih ali podobnih delih,
- sposobnosti za organizacijo dela, vodenje in koordiniranje,
- pravičen odnos do samoupravljanja

Delo bomo združili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za opravljanje del in nalog je določeno 3-mesečno poskusno delo. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

ralno polo sem hodil od tovarne do tovarne in nabiral denar za gradnjo. Bil sem tudi blagajnik v odboru za gradnjo šole v Jaršah, pa sem zbolel in je nato mesto blagajnika prevzel kovaški mojster Juhant iz Jaršah. Največ sredstev za gradnjo šole, ki je bila zgrajena leta 1906 je pa prispeval mlinar Majdič iz Jaršah, saj je šola zrasla največ iz sredstev, ki jih je on prispeval. Veliko sem si pa prizadeval tudi pri obnovitvi požarnega društvenega doma v Grobljah, ki smo ga obnovili prav domačini.“

„Kaj si pa kot star Rodičan želite?“ „Manjka mladih ljudi, da bi usposobili dvorano, da bi zopet služila za kulturne prireditve, saj je sedaj prazna. Čeprav sem včasih od doma videl uro na domžalskem cerkvenem zvoniku, od takrat, ko je bil narejen nadvoz in so Domžale zelo pozirali to ni več mogoče, pozidana je pa postala tudi Rodica. Z novimi priseljenci se kar dobro razumem.“

Tomažu Smoletu, dolgoletnemu slavninarskemu delavcu, sindikalnemu voditelju, predvsem pa neumornemu pevcu želimo, da bi ga še dolgo videvali med pevci upokojenskega zbora Janez Cerar Domžale in da bi še dolgo ostal tako veder in zdrav do devetdesetih in še naprej.

Tone Ravnikar

prečni porabi (to obdobje je bilo zelo vroče) in premajhni prepustnosti cevovoda na relaciji Mengeš – Trzin. To potrjuje tudi dejstvo, da zaradi suše vode ni zmanjkalo nikjer drugje, na ostalem področju, ki ga preskrbujejo z vodo. Pomanjkanje vode 28. avgusta je povzročil izpad sornika na ventilu s plovcem v rezervoarju Grad, kar je povzročilo popolno zaprtje ventila na dotoku. Okvara je bila sicer odpravljena takoj, ko so bili v Hidrometalu obveščeni, vendar je bil ventil že zaprt toliko časa, da je bila porabljena vsa voda iz akumulacije v rezervoarjih. Dne 31. avgusta zvečer so bili v Hidrometalu obveščeni, da so delavci Elektro Sava Kranj s strojem poškodovali glavno dovodno cev v razdelilni rezervoar Grad. Zasilno so cev popravili preko moči, zamenjavo poškodovane cevi pa popravili naslednji dan. V ponedeljek

5. septembra je počila cev Ø250 pod rezervoarjem Komenda. Puščanje vode iz cevi je verjetno vzrok, da se je na tem mestu udril zemeljski plaz z cca 600 m3 zemlje. Ta plaz pa je odnesel cev Ø200 v dolžini 8 m, ki napaja celotno področje občine Ljubljana-Siška. Močnejše pa je plaz poškodoval tudi cev Ø250, ki povezuje rezervoarja Komenda in Mengeš. Isti dan je počila tudi cev Ø80 na Klancu pri Komendi. Zaradi plazu poškodovane cevi so zamenjali: za Mengeš Ø250 v ponedeljek, za področje občine Ljubljana-Siška pa v torek, oziroma sredo. Istočasno pa so popravili tudi okvaro na cevi Ø80 na Klancu.

Pogostost zelo težkih okvar, ki so se vrstile od 28.8. do 7.9. je preprečila, da bi v rezervoarja dobili toliko vode, da bi preskrba prebivalstva ne bila motena. Porabniki so o okvarah

obvestili po radiu 1.9. in 5.9. Pomanjkanje vode, ki so jo povzročile od 28.8. do 7.9. okvare, so občutili porabniki na celotnem področju.

Iz opisanega se vidi, da preskrba Trzina z vodo ni bila slaba zaradi namernega zapiranja ventilov, kot so v Trzinu govorili, pač pa zaradi okvar, ki so jih imeli in zaradi večje porabe vode, kot jo lahko zmoreda dve cevi Ø80, ki napajata celotno Loko in stari del Trzina, ostanek pa priteče v rezervoar Trzin za napajanje novega dela Trzina. V novem delu Trzina so imeli prav v tem času tudi dve okvari, eno v vrtu na Reboljevi ulici, drugo pa v cestišču na Rakefovi, ki pa nista imeli večjega vpliva na preskrbo Trzina z vodo.

Kako torej dolgoročno rešiti problem?

Za dolgoročno rešitev problema oskrbe z vodo za Trzin in Mengeš bo potrebno zgraditi povezovalni cevo-

vod od črpališča Domžal do rezervoarja Trzin, tako da bodo Trzinci lahko prejeli manjkajoče količine vode iz domžalskega zajetja. Za dosego tega so že zgradili del cevododa s tem, da bodo gradnjo tega še intenzivneje nadaljevali in da bo dograjen v prihodnjem letu. Tako bo problem vode rešen za že obstoječo trzinsko sosesko in pa za nadaljnje gradnje v Trzinu.

V poteku je izdelava študije o optimalnem izkoriščanju vode na domžalsko – kamniškem področju, ob kateri so se poenotili Komunalno podjetje Domžale, Komunalno podjetje Kamnik, Hidrometal Mengeš ter Vodovod Kranj. Po tej študiji, ki je tik pred dokončno izdelavo, bo predviden tudi najboljši način za rešitev preskrbe Mengša z vodo, kakor tudi širšega domžalskega območja.

PREDSTAVLJAMO DOMŽALČANE, DIPLOMANTE GLASBENIH ŠOL:

MIRAN JUVAN

Miran Juvan (roj. 27.II.1964) je trobentač, diplomant srednje glasbene šole. Že pred časom (trenutno je na odsluženju kadrovskega roka), je opravil tudi sprejemni izpit na Akademiji za glasbo.

Pogovora sva se lotila z Miranom nekaj po njegovem diplomskem koncertu, ki ga je imel v domžalski glasbeni šoli. Seveda sva se najprej lotila začetkov. Kako bi moglo biti drugače, kot pa da ga je osnov glasbe, prvega drugovanja z instrumentom – naučil prav oče. Družinska tradicija Juvanovih (Domžalčani to družino poznajo kot Jurjevo), je izključno glasbena, saj kamor sega spomin, – vsak od njihovih potomcev je bil vezan na glasbo oz. godbo.

Miran, mladenič pri devetnajstih, s ponosom nadaljuje to lepo družinsko tradicijo.

Enajstleten je že resneje posegel v glasbo, trobenta pa mu je postala tista prijateljica, za katero se je – kot oče – odločil, da ji bo izvil čimveč skrivnosti. Njegova učiteljica, ki se ju rad spominja, sta Stanko Arnold in prof. Jože Pitnik. Doseči svoj cilj – poklic pedagoga – prof. glasbe pa je tudi cilj, h kateremu zelo premočrtno – kot obljublja – skuša priti Miran.

Ko sva poletnega popoldneva, tik pred njegovim odhodom v JLA, sedla k pogovoru, sva se lotila tudi pogovora o umetnosti.

Ni mi ga bilo treba kaj dosti spraševati, pa sem že lahko videl, da ima Miran že docela izdelan pogled na glasbo kot umetnost. Ljudje še kako občutijo, kaj je v redu in kaj ni; čustva človeku brž povedo – kaj je lepo in in to lepo človeka – tudi mladega – seveda potegne za sabo. Strinja se, da pa je glasba vendar-



le področje, ki omogoča, da ljudje še vedno skrivajo svoje neznanje pod krinko moderne umetnosti. Miranova velika ljubezen v glasbi je in ostaja jazz, čeprav drugih zvrsti glasbe ne želi podcenjevati.

„Jazz čutim kot izrazito področje, koder je moč izpovedati umetniška doživljanja v vseh širini človekovih razpoloženj. Zelo bi si želel, da bi študiral jazz, vendar pri nas ni pogojev za to. Klasični jazz, Be-Bop, Swing me navdušujejo,“ je z navdušenjem pripovedoval. Človek si samo želi, da bi vsak našel tako navdušujoče področje v svojem poklicu, kot ga je našel Miran. Želimo mu le, da bi to osrečujoče razpoloženje vedno lahko skozi svoj instrument preliv v glasbo, ki je bomo – upajmo – večkrat deležni tudi mi.

HELENA BURJA

Helena Burja je violinistka. Razlog najinega pogovora je njena diploma – najprej na nižji, nato na srednji glasbeni šoli. Začetki segajo v leto 1968-69, spominja pa se tudi časov še prej. Dve leti pred „srečanjem“ z violino je skušala izvesti čimveč harmoničnih zvokov iz blok flavte.

Najin razgovor se je začel ob teh spominih. Helena Burja, sedaj študentka medicine, je mlado dekle pri dvajsetih, ki navdušujoče spregovori o glasbi. Nenehno nasmejana pripoveduje o muzikalčnosti v družini, koder so tri sestre in ne brat. Kar za lep kvartet jih je. Izbrali so take instrumente, da lahko kdaj pa kdaj sedejo tudi skupaj in nanje zaigrajo.

Regina TRNOKCZY je bila moja prva „tovarišica“, Tudi Albana PERSIJA se spominim, seveda pa tov. Branke BEČAJEVE, pri kateri sem mnogo pridobila. S srednje glasbene šole nosim lepe spomine na učenje in pedagoško delo prof. Matije TERČELJA.

Helena pripoveduje o svojem delu. Dekle je maksimalno obremenjeno. Brez dvoma zahteva študij medicine celega človeka, Helena BURJA pa najde čas tudi za muziciranje v simfoničnem orkestru Domžale – Kamnik, za obiske koncertov v Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji. Tudi ob pogledu nazaj se Helena spomni, da nikoli ni imela mnogo časa. Poleg



violine je vadila tudi klavir, tu je bil orkester, pa šola. Pa nikoli ni težko, če se le hoče in če stvar delaš z veseljem.

Spregovoriva tudi o avtorjih. Najbolj ji je všeč Beethoven, sicer pa na vsak način klasična glasba. Ta jo sprošča v napornem študiju, ki ga študij medicine zahteva. Srečno, Helena!

Kulturni koledar za »oktober«

IV. Srečanje slovenskih igralcev monodrame:

petek: 14. – Kinodvorana v Domžalah ob 19.30 uri

Jurij Souček: R. Cousse – Strategija za dve gnjati

petek: 28. – Kinodvorana v Domžalah 19.30 uri – SNG

Celje – R. Queneau – Vaja v slogu

Spremljajoča lutkovna predstava za osnovne šole

Igor Somrak: Narodna pravljica – Zakaj teče pes za zajcem

sobota: 22. – Kulturni dom v Radomljah

20. jubilejni festival amaterskega filma Slovenije

ponedeljek: 24. – Mala dvorana Glasbene šole Domžale ob 20. uri

Projekcija najboljših filmov 20 festivala amaterskih filmov Slovenije

Likovno razstavišče „Groga“ Lukovica – razstavlja akademski slikar Lujo Vodopivec.

MARTIN KOS

Martin Kos izhaja iz znane študljanske družine, koder je tudi doma glasba in koder se je tudi eden izmed četvero bratov zapisal glasbi. Ta brat, ki igra pozavno, je Martina spodbudil za glasbo in ga v prvih začetkih tudi „financiral“. Tako se menda reče pomoči, ki jo je Martin od brata prejemal. Martin je na instrumentu TUBI – dokončal nižjo glasbeno šolo.

Z Martinom Kosom, po poklicu je fant kuhar, zaposlen pa v Tosami, sva se seveda pogovarjal najprej o začetkih njegove glasbene poti.

„Najprej sem se lotil trobente. Nekaj let sem se skušal usposobiti na trobenti, pa sem kasneje ta svoja prizadevanja na tem instrumentu prekinil. Kar nekaj let sem glasbo imel na stranskem tiru, ko sem se začel pri tovarišu Tonetu Juvanu usposabljal na tubi. To je tisti instrument, trobilo, ki je v godbi domala največje,“ pripoveduje Martin.

Študij tube na nižji glasbeni šoli je trajal 6 let. Tov. Juvan je Martinu KOSu dal dobro osnovo, kasneje pa ga je učil tov. Dragiša Miškovič.

Seveda nisva z Martinom obšla njegovega delovanja v godbi. V njej igra že od leta 1968, pomeni pa mu odlično glasbeno okolje, ki ga z izredno glasbeno pedagoško vlogo vodi kapelnik Tone Juvan.

Martin rad posluša dobro glasbo, najraje od vsega pa dober jazz.



Vsekakor se Martin želi premakniti s sedanje stopnje znanja še naprej. Kot doslej mu bodo – tako upa – pomagali v Domžalah, koder so mu na glasbeni šoli šli že doslej (tudi finančno) vsestransko na roko. To pomoč zelo ceni! Deležn jo je bil, ko je študiral v Ljubljani, kjer je izpopolnil z diplomo na nižji glasbeni šoli svoje znanje na tubi. Vrnil bo s svojimi nastopi. Bo!

Vabilo osnovnošolcem

Kulturna skupnost Domžale in Občinska matična knjižnica Domžale vabita osnovnošolce s področja cele občine, da ob mesecu knjige – to je od 15. oktobra do 15. novembra

napišejo spis na temo

»KNJIGA IN JAZ«.

Spise, ki jih boste napisali, pošljite v Občinsko matično knjižnico Kolodvorska 6 do 15. novembra z oznako »Nagradni spis«.

Najboljši spisi bodo nagrajeni, pisci prejmejo 30 lepih knjižnih nagrad. Vabimo vse učence, da napišejo spise na to temo, mentorje na šolah pa prosimo, da učence k pisanju spodbudijo.

KULTURNA SKUPNOST
DOMŽALE
in
OBC. MATIČNA KNJIŽNICA

POGOVOR Z REŽISERJEM:

Brez volje in truda ni nič!

Lojze Stražar je dolgoletni vodja letnega gledališča na Studencu:

Današnji zapis o kulturnem delavcu je nastal že pred časom, ko je s svojo skupino v kulturnem društvu šele načrtoval in pripravil gledališko predstavo, ki pa je sedaj že spomin obdobja dela, premiere in uspeha. Govora je o Lojzetu STRAŽARJU, prizadevnemu kulturniku v Kulturnem društvu Milan JARC iz Škocjana, ki je s sezono s člani društva pripravil predstavo Kersnikovega Testamenta.

Pot do te uprizoritve na lastnem odru in do uspeha le-te pa ni bila tako kratka: Niti za društvo, niti za režiserja. Lahko bi rekli, da je ime Lojze Stražar kar sinonim za KDMJ, saj je bil kot brat Stane med ustanovnimi člani društva, ki je pričelo delovati leta 1949. Deset let kasneje pride v društvo tudi Lojze, ki ga je

tja pripeljal drugi brat France. Le-ta je v tistem času ponovno oživil malo zamrlo društvo. Pet let po vstopu v društvo je v Lojzetovih rokah že prva režija. Sprva je igral in režiral, vendar pa je prišel do spoznanja, da pri tem nekaj vsekakor trpi in se sedaj pojavlja le še v vlogi režiserja. Vendar pa tu ne gre le za

režiserja, ki mu je režija edina skrb. Lahko rečemo, da vsa predstava in vse predstave okoli tega leže na njegovih ramenih. Vsekakor to ni lahko delo, še zlasti ne za ljubitelja, ki to opravlja poleg dela v podjetju, doma in na drugih področjih, kjer so mu zaupane razne funkcije.

Postavitve predstave na oder poteka nekako takole: Izbere tekst, navadno gre za ljudsko igro izpod peresa domačega avtorja. Ko izvršni odbor tekst odobri, se prične delo z igralci. Tu pa je že prvi večji problem. Povečini imajo igralci poleg redne zaposlitve še delo doma, na kmetiji in so zato prosti šele v večernih urah pa še takrat rado pride kaj vmes. Zato je čas pri delu velik problem. Za predstavo je treba pripraviti tudi kostumografijo in scenografijo, za kar včasih pridobi sodelavce, prav tako za glasbo. To pa ni zastoj in tako je tudi tu problem denar. Nekaj dobijo dotacij, nekaj z vstopnino, mnogo pa je narejenega z udarniški urami. Ko so kostumi in kulise narejene, razen na predstavi nimajo svojega stalnega mesta in so kostumi doma pri tem in tem, kulise na onem skednju in to zopet problem, ki pa ga nameravajo rešiti z brunarico, ki bo lahko že vsak čas služila svojim namenom. Pred predstavo je potrebno skrbeti

Razstava ob prazniku krajevnih skupnosti Domžal

Člani Likovnega društva Petra Loboda Domžale so se odzvali vabilu krajevnih skupnosti Domžal in v času od 14. do 16. septembra 1983 pripravili razstavo del predverju domžalske hale.

Ob otvoritvi razstave je bil obisk navsem pričakovani, kar ni čudno, saj so bili občani o razstavi in številnih prireditvah o praznovanju obveščeni s številnimi plakati in vabili. Pred otvoritvijo so pred hali poslušali promenade koncert domžalske godbe, na slavnostni seji v hali pa nastop Mešanega pevskega zbora Domžale, Oktet bratov Pirnat in recitacije Borisa Kopitarja.

Otvoritve so se udeležili številni predstavniki družbenopolitičnih organizacij: predsednik Sob Karel Kušar, predsednik Sob Herman Breznik in vsi trije predsedniki krajevnih skupnosti Domžal, pa tudi številne narodne noče.

Pa še nekaj vtisov, ki so jih zapisali obiskovalci v knjigo vtisov: Karel Kušar: Iskrene čestitke vsem razstavljalcem. Obiskovalka, podpis nečitljiv: Prepričana sem, da je to samo mali del velikih prizadevanj – toda to je čudovito; Marika Haler: Ob vsaki razstavi je veliko novega in zanimivega; ing. Miha Pavlič: Vsaka umetnost, posebno če nam ohranja podoba ali videz nekega kraja v nekem času, je dragocena; Franco Brojan: Zaradi uporabe različnih tehnik je razstava vredna ogleda. Pri vseh amaterjih je opazen napredek; Majda Gnidovec: Vsaka razstava daje obiskovalcu nekaj novega in pomeni za Domžale veliko, ker je lepo kulturno doživetje. Članovi društva želimo, da bi še naprej tako pridno ustvarjali; Ema Novak: Razstava je tako prijetna in zanimiva. Novosti so močno izpovedne. Prevzela me je slika Ide Rebulja Razmišljujoča – tako bogata je čustev. Tovariš Ravninar paohranja zanamcem, kar bo, brez dvoma, uničil čas. Morali bi mu reči – hvala. Ambient poudari in poživljuje tudi sveže cvetje; akad. slikar Mario Petrič: Mausar, Ravninar, Praprotnik, Jeran dominirajo na razstavi. Napredek so pokazali in kvaliteto. Več likovnega reda v sebi in potem na sliki. Čestitam vsem. Žiga Živulovič: Premalo je takih razstav. Stalna razstava takih izdelkov bi morala postati del našega vsakdanjika; Jurij Vulkan: Zanimive so pravzaprav vse razstavljene slike, le še tako naprej! Emil Mučič: Spet ena lepa in zanimiva razstava domačih likovnikov.

Čeprav je bila razstava le bora dva dneva in pol, umakniti se je morala jubileju 60-letnice tovarne Tosama Domžale, so številni obiskovalci lahko spoznali najnovejša dela članov Likovnega društva Petra Loboda Domžale. Misli izražene v knjigi vtisov so jim nova vzpodbuda za delo vnaprej.

Tone Ravninar



Prizor iz igre »TESTAMENT« Janka Kersnika.

Sklenjene letne prireditve v Škocjanu

Člani Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan so 11. septembra uspešno zaključili letne prireditve.

Prva prireditev je bila 21. maja. V organizaciji društva so nastopili člani KUD-a Svoboda Žalec, ki so v adaptaciji in režiji Bogomirja Verasa urpizorili opereto Planinska roža znanega slovenskega skladatelja Radovana Gobca.

Igro Testament Janka Kersnika, ki je bila posvečena 130-letnici rojstva tega plodovitega slovenskega pisatelja, ki je bil doma na gradu Brdo, so uprizorili 18. in 24. junija ter 30. julija. To je bil vsekakor uspel in pristen prikaz testamenta iz Kersnikove dobe. Tej uprizoritvi je dala še posebno mikavnost prihod igralcev, ki so se na oder pripeljali kar s kočijo in zapravljički s konji, ki jih je v Škocjanu in bližnji okolici še kar nekaj. Režija je bila tudi tokrat v spretnih rokah neumornega predsednika Lojzeta Stražarja. Sceno je po zamisli Saša Kumpa izdelal Viktor Orehek za masko igralcev se je pa izredno potrudil igralec Šentjakobskega gledališča Miha Kavčič. Poleg domačih igralcev sta kot gosta nastopila še Pavle Nahtigal v vlogi gostilničarja Miklavža Topolščaka in Jože Lekan v vlogi posestnika. Kot gostje so sodelovali tudi vozniki kmečkih voz-zapravljičkov, doma iz bližnjih krajev.

Pohvaliti je prav vse nastopajoče, tako igralce, kakor tudi člane tehnične ekipe. Za glasbo je poskrbel Borut Lesjak. Kot gostje so 3. septembra nastopili Moški pevski zbor iz Borovnice pri Ljubljani, ki ga vodi zborovodja Franc Slabe in Coro Ezzelino iz Ezzelina, kraja ob vznožju gore Grappe v pokrajini Vicenca, ki ga vodi zborovodja Silvio Farronato. S pevskim zborom iz Brezovice sodeluje že več let. Čeprav vreme organizatorju ni bilo naklonjeno, je koncert vseeno izredno uspel, saj je bil obisk v dvorani Delavskega doma na Viru, ki ga je za to priliko organizatorjem dala na razpolago Krajevna skupnost Toma Brejca Vir, lep. To je bila vsekakor zasluga izredno prizadevnih članov, ne smemo pa pozabiti tudi razumevanja vodstva KS Toma Brejca Vir,

ki upravlja s tem domom. Nastopajoče pevce je uvodoma pozdravil predsednik Zveze kulturnih organizacij Domžale Slavko Pišek, spregovoril je pa tudi predstavnik italijanskega zbora in se zahvalil za povabilo. Sam koncert je izredno doživetvo povezoval Marjan Kralj. Ob koncu koncerta je predsednik ZKO izročil nastopajočima zboroma, dirigentoma in Marjanu Kralju spominska darila, v imenu organizatorja KD Miran Jarc Škocjan so pa zboru, dirigentoma, Marjanu Kralju in prevajalki izročili šopke cvetja. Plaketo mesta Ezzelina za Skupščino občine Domžale in za Moški pevski zbor iz Brezovice, je izročil predstavnik zbora Ezzelino. V organizaciji društva je bil tudi izredno uspel renoviran Josef Svejk in Moped show, kjer so nastopali Marta Pestator, Maja Boh, Brane Ivanc, Janez Hočevnar-Rifle pa v izredno uspešni vlogi Svejke. Tekst je napisal Tone Forneczi-Tof.

Ceprav je bila predstava moped showa zaradi slabega vremena tokrat v domžalski hali, je bila ta v sled uspešne reklame in propagande, ki jo je pripravil organizator KD Miran Jarc Škocjan, polna kot malokdaj.

Letne prireditve si je v letošnjem letu ogledalo izredno veliko obiskovalcev, ki bi jih bilo, če bi bilo vreme naklonjeno še veliko več.

Organizatorjem so tako dokazali, da radi obiskujejo letno gledališče v Škocjanu, v slučaju slabega vremena pa tudi ne preišljajo in sypotrudijo da pridejo v dvorano Delavskega doma na Viru, ali pa v domžalsko halo, da tako podprejo prizadevanja neumornih članov KD Miran Jarc Škocjan.

Tone Ravnikar



tudi za propagando. To rešujejo zelo preprosto in učinkovito z velikimi panoji ob cesti in zgradbah. Preostane le še vprašanje lepega vremena. Kdor ne pozna gledališča KDMJ, se bo začudeno vprašal, kaj ima vreme opraviti z gledališčem. Pa vendar ima. Če je vreme slabo, lahko ostane doma, v nasprotnem primeru pa gre za posebno doživetje, ko se na oder letnega gledališča na primer pripelje par voz s pravo konjsko vprego, kot je bil to primer v pred-

stavi Testament. Res je to svojevrsten čar in nič ni presenetljivo, da se na vsaki predstavi zbere tudi do 1000 ljudi, ki so med odmorom pogoščeni s kavo ali bonboni, po predstavi pa se zadovoljni vračajo domov.

Gledaliških predstav ali zabavnih prireditev si tod želijo čimveč, vendar priprava in organizacija teh zahtev preveč dela in tako kljub prizadevnosti ne morejo uresničiti vseh želja. Lastna premiera je navadno ena v sezoni, doživlja pa 2-3 ponovitve; vmes je še kako gostovanje, kot je bila letos opereta „Planinska roža“ društva Svobode iz Žalca. Tudi sami gostujejo s svojimi predstavami, vendar jim je igrati pred domačo publiko največji užitek.

Lojze Stražar pravi, da je zanj največje priznanje zadovoljno občinstvo, vendar pa se društvo lahko pohvali tudi z Zlato Kersnikovo plaketo, sam pa ima srebrno Kersnikovo plaketo, občinsko priznanje SOB Domžale, več priznanj za uspešnost v sezoni od ZKO. Jesen je in društvo uspešno zaključuje letošnjo sezono. Spomladi pa jih čaka novo delo, ki bo ob tolikšni prizadevnosti in trudu kot dosedaj gotovo spet obrodilo zadove. O sami sezoni pa preberite v drugem prispevku.

Feljton pripravlja prof. Ivan Vidali

Mengeš skozi čas

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ob osnovni šoli je delovala od leta 1908 do 1960 tudi obrtna, oziroma vajenska šola, kot se je imenovala po vojni. Ob reorganizaciji teh šol naj bi se iz nje razvila šola za pečarske vajence. Zato so zgradili ob stari šoli prizidek, ki ga je po odpravi vajenske šole 1960 zasedla osnovna šola, in se s tem vsaj začasno rešila prostorske stiske.

Ob osnovni šoli je v letih 1959 in 1960 delovala tudi osnovna šola za odrasle in ekonomska srednja šola za odrasle. Obe je vodil Ivan Vidali.

Leta 1973 je šola dobila novo poslopje blizu gradu pod Gobavico. 1953 je bila ustanovljena tudi Glasbena šola Mengeš, ki jo je vodil Pavle Kosec. Kasneje se je združila v Zavod za glasbeno izobraževanje Domžale, oziroma sedanjo Glasbeno šolo Domžale. Dolgo vrsto let je delovala v občinski stavbi na Kidričevi 30, po izselitvi osnovne šole v novo poslopje pa se je kot smo že omenili, nastanila v delu njenih dotedanjih prostorov.

Naslednja hiša je nekdanji mengeški hotel, v katerem je imelo svoje prve prostore tudi Sokolsko društvo.

Še nekaj korakov naprej smo nato pri tovarni Melodija, ki smo jo že omenili. To je torej poslopje najstarejše mengeške tovarne, nekdanje tovarne slamninkov Stemberger in Mellitzer. Ta stoji, kot smo že rekli, na prostoru nekdanje Trdinove rojstne hiše. Tovarno glasbil, kot se je imenovala ob ustanovitvi 1946, je ustanovilo ministrstvo za industrijo LRS. Prvi direktor je bil Jože Banič. Včasih je izdelovala ta delovna organizacija različna glasbila, danes pa dela predvsem kitare in harmonike.

Tu je bilo potrebno omeniti še nekdanjo Flozovo (Orlovo) hišo, ki je zdaj ni več, ker gre preko nje glavna, Blejčeva, cesta. To pa zato, ker je bil Janez Orel za Anžetom Vidaliem dolgoletni mengeški župan. V svoji hiši je imel tudi hranilnico in posojilnico. Ta se je kasneje preselila v mežnarijo.

Zdaj se napotimo mimo nam že znanega gostišča Pri lovcu in na desni bomo ugledali lepo urejeno majhno hišo Pri Cenetu, včasih pri Blejčku (nekdanj last M. Gregorc), kjer je prebil svoja otroška leta Ivan Hribar.

Hribar je bil rojen 1864 v Trzinu, umrl pa je v Ljubljani 1941, ko si je razočaran nad propadom stare Jugoslavije sam vzel življenje.

Na kratko je skoraj nemogoče opisati njegovo javno delovanje. Po poklicu je bil finančnik, in sicer je bil ravnatelj, banke in zavarovalnice Slavija v Ljubljani. Kot politik je bil liberalno usmerjen. Bil je deželni poslanec, član Narodnega sveta v Ljubljani in Narodnega viječa v Zagrebu, predvsem pa ljubljanski župan. V času njegovega županovanja je Ljubljana dobila vodovod, plinarno, elekarno, cestno električno železnico, kopališče, Zmajski most in Mestno hranilnico. Zavezemal se je za razširitev pravic slovenskega šolstva, bil za ustanovitev slovenske univerze, deloval pri Dramatičnem društvu itn. Književno se je v mlajših letih udeleževal pod imenom Trzinski. Izdajal in sourejal je literarno revijo Slovan (1884–1887), ki je bila resen tekmeč Ljubljanskemu Zvonu.

Od tod se bomo napotili proti Stari poti (tako se imenuje zato, ker je skoraj do začetka druge svetovne vojne tekla tod glavna cesta Ljubljana-Kamnik). Na levi strani te poti ali na desni strani Trdinovega trga, to je namreč zadnja hiša trga, je domačija Kuraltovih. Tudi ta hiša, ki je bila nekdanj znana gostilna, je dala kmetijskega strokovnega pisatelja Kuralta.

Na koncu Stare poti je velika hiša Stara pošta, danes last Gregorčevih,

nekdanj pa učitelja Dolenca in nato rodbine Jenčič. Iz gospodarskega poslopja te hiše je tik pred vojno nastala tovarna filca. V stanovanjskem

delu je imel svojo ordinacijo dr. Tine Zajec, v pritličju pa je bila pošta. V tej hiši so stanovali tudi Blejčevi, in tu se je rodil Matija Blejč-Matevž, narodni heroj. V njej je imela dolga leta svoje društvene prostore tudi Mengeška godba.

Matija Blejč-Matevž (1914–1942) izhaja iz delavske družine, v kateri je bilo 7 otrok. Oče jim je kmalu umrl, zato so že od majhnega občutili bridkosti življenja. Po osnovni šoli v Mengšu se je izučil za krojača pri mojstru Ivanu Žnidarju. Pri njem je bil nato tudi zaposlen kot pomočnik.

Poziv kulturnim delavcem v občini

POZIV NOSILEM KULTURNE AKTIVNOSTI V OBČINI DOMŽALE ZA PRIPRAVO PROGRAMOV ZA LETO 1984 NA PODROČJU GLEDALIŠKE, GLASBENE, LIKOVNE, FOLKLORNE, FILMSKE IN DRUGIH KULTURNOUMETNIŠKIH DEJAVNOSTI TER NA PODROČJU VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE

Odbor za planiranje in svobodno menjavo dela poziva vse nosilce planiranja da pripravijo predloge svoje aktivnosti na področju posameznih dejavnosti za leto 1984. Odbor bo obravnaval vse prispele predloge in jih na podlagi kriterijev srednjeročnega plana razvoja kulturne dejavnosti v občini Domžale predlagal skupščini skupnosti v sprejem. Na področju kulturnoumetniške dejavnosti bomo dajali prednosti tistim oblikam, ki bodo dostopne najširši množici delovnih ljudi in občanov ter jih bodo ob tem tudi najkvalitetnejše bogatile. Na področju varstva kulturne dediščine pa bomo prednostno obravnavali tista vprašanja, ki so najnujnejša in v skladu s finančnimi možnostmi Kulturne skupnosti:

Svoje predloge pripravijo:

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ

Za vsako od kulturnih dejavnosti (gledališka, glasbena, likovna, folklorna, plesna, filmska in prireditve) pripravi ločene predloge:

- za temeljno dejavnost amaterskih kulturnih skupin, ki jih vključuje osnovna in z variantnim predlogom za njihov dodatni program,
- za program na posameznih področjih, katerih organizator bo Zveza kulturnih organizacij (revija, srečanja, ...),
- za program Zveze kulturnih organizacij (funkcionalni stroški) ločeno po dejavnostih.

Zveza kulturnih organizacij tudi predlaga program naslovov prireditev in kulturnih izmenjav, katerih organizator je in niso vključene v posamezne dejavnosti.

KINEMATOGRAFI DOMŽALE

Za dejavnost Kinematografov Domžale, ki pomenijo dodatno kulturno ponudbo delovnim ljudem in občanom.

MUZEJ KAMNIK

Muzejsko dejavnost na območju občine Domžale izvaja Muzej Kamnik, ki naj predlaga akcije za leto 1984.

ZAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO KRANJ

Zavod naj poleg svoje redne dejavnosti predlaga tudi konkretne varstvene posege na spomenikih.

SAMOSTOJNI KULTURNI DELAVCI

Vsi samostojni kulturni delavci, ki imajo tak status po zakonu o samostojnih kulturnih delavcih, pripravijo predlog programov po posameznih dejavnostih in sicer za vsako storitev posebej, enako kot nosilci pri točki 6.

ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA, KRAJEVNE SKUPNOSTI, SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI, DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE, DRUŠTVA, POSAMEZNI OBČANI

Za vsako dejavnost oz. akcijo ali storitev pripravijo predlog ločeno po dejavnostih (likovna, glasbena, folklorna, spomeniško-varstvena) in z utemeljitvijo.

S področja založništva naj pošiljajo predloge vsi zainteresirani posebno pa društva, ki ob pomembnejših jubilejih predvidevajo izdajo brošure.

Vsi predlogi morajo vsebovati:

- naziv ter natančen naslov nosilca programa,
- natančen naziv izvajalca programa,
- kulturno dejavnost, storitev, prireditev, ki jo nosilec planiranja predlaga,
- obrazložitev predloga programa,
- vire financiranja programa,
- specifikacijo izdatkov oz. okvirni predračun (avtorski honorarji, najemnina prostorov, prevozni stroški, propaganda, pogodbeni dela za določena opravila, amortizacija ...),
- kraj in mesto, kjer bo kulturna storitev oz. dejavnost opravljena,
- druge pripombe in želje predlagateljev.

Vse nosilce kulturne aktivnosti v občini Domžale prosimo, da v 10 dneh od objave v Občinskem poročevalcu pošljejo svoje predloge, na naslov: Kulturna skupnost občine Domžale, Ljubljanska c. 36. Dodatne informacije dobite osebno ali po telefonu št. 721-110 pri tajniku Kulturne skupnosti.

Odbor za planiranje in svobodno menjavo dela

Kako so letovali mladi z Moravškega?

Bili smo na morju in doma!

Minile so brezskrbne počitnice naših šolarjev; tako kot vsako poletje so tudi letošnje minile hitreje, kakor so si želeli šolarji, pa tudi staršem sega šolski september spet nekako v družinski proračun. Čas novih obveznosti se nam vedno približa hitreje, kot poteka čas premora, oddiha in brezskrbnosti.

Povprašali smo šolarje vseh starosti, kako so preživeli počitnice, kaj si obetajo od novega šolskega leta. Mitja KVEDER, je končal v šolskem letu 1982/83 prvi razred Podružnične šole na Vrhopolju pri Moravčah:

„Večino počitniških dni sem preživel kar doma na Vrhopolju. Vozil sem se s kolesom in igral s svojimi sovrstniki. Teden dni sem preživel ob morju skupno s starši. Letovali smo v prikolici na otoku Krku. Bilo je lepo; kopam se rad, posebno vseh mi je morje in okolica.“

Matej PIRC je končal drugi razred podružnične šole na Vrhopolju:

„V času šolskih počitnic sem bil nekaj dni pri teti v Kosezah, večji del pa sem bil doma in se vozil s kolesom. Igral sem se s svojima bratoma in s sosedovimi. Zadnje dni sem preživel z očetom na morju v Malem Lošnju. Plavati ne znam, rad pa „gagam“ po vodi. Vse potrebno za šolo mi je kupila mama. V šolskem letu 1983/84 bom obiskoval tretji razred. Počitnice so mi prehitro minile; treba se bo zopet učiti, saj se med počitnicami nisem.“

Egidij GORTA, je uspešno končal četrti razred:

„Med počitnicami sem bil v glavnem doma. Parkrat sem se s starši odpeljal na kopanje v Izlake. Bilo je prijetno. Na morje nisem odšel, ker je sedaj stabilizacija. Doma sem se pripravil za peti razred, ki ga bom obiskoval v osnovni šoli „Jurij Vega“ v Moravčah. V šolo bom hodil peš – skupno s sestrama. Veselim se šole, posebno pa novih prijateljev.“

Dušan Cerar je končal sedmi razred osnovne šole „Martin Koželj“ Dob pri Domžalah:

„Moje najlepše doživetje med počitnicami je bilo, ko sem se kopal na morju v Puli. Devet dni sem tam prebil skupno s starši. Letovali smo v prikolici. Plavati sem se naučil leta 1982 v šoli v naravi. Lepo je bilo, še dolgo se bom tega spominjal. Prijetno mi je bilo tudi doma; igral sem se s sošolci, se vozil s kolesom in hodil na kopanje v Domžale. Tako so počitnice prehitro minile. Sedaj obiskujem osmi razred; šolske potrebe mi je kupila mama, le cena je pretirana.“

Tončka Kosmač je uspešno končala prvi letnik srednjih strokovnih šol Domžale:

„Sem ena tistih, ki ni imela možnosti oddiha na morju. Ves čas sem bila doma in pomagala na kmetiji; doma je le mama, oče pa je v službi. V prostem času sem večkrat odšla k prijateljici, pa tudi mene so obiskale doma. Ob nedeljah in večerih pa sem brala romane in druge knjige. Tako mi je čas hitel naprej. Letos bom nadaljevala s šolanjem; verjetno se bom preselila v šiviljsko stroko, če mi bo dana možnost. Upam, da bom drugi letnik prav tako dobro izdelala, kot sem prvega. Potrudila se bom, da bom vsaj dobra.“

Ivica KEPEC, končala tretji letnik pedagoške šole v Ljubljani:

„V začetku počitnic sem bila s sošolci in sošolkami na morju. Šest dni sem preživela pod šotorom ob morju v Poreču. Taborili smo v šotoru ter imeli partizanski način življenja. Z bratom Marjanom sva bila sedem dni na oddihu na Rabu. Še iz osnovne šole znam dobro plavati. Vsako leto grem za nekaj dni na morje. Vreme je bilo lepo, dosti sem se sončila in kopala. Pretežni del mojih počitnic sem preživela doma, pomagala sem pri kmetijskih opravilih. V večernem času sem brala. Zadnje dni pa se pripravljam na četrti letnik pedagoške šole. V šolskem letu 1983/84 si želim, da bi četrti letnik končala uspešno in opravila maturo.“ J. N.



Mali intervju:

Voznik avtobusa Janez Cerar

Slučajno me je zanesla pot v Moravče. Ob tej priliki sem srečal voznika avtobusa Janeza CERARJA, ki opravlja ta težak in odgovoren poklic že 15 let. Trenutno je zaposlen pri avtobusnem podjetju „INTEGRAL“ Ljubljana in vozi na progi Moravče – Domžale – Ljubljana in obratno.

Prijazen šofer me je povabil na svoj dom, ki je tik ob cesti Moravče-Lukovica. V kmečki hiši sva sedla za mizo in zaprosi: sem ga za kratek intervju.

Na postavljena vprašanja je Janez odgovarjal:

Med poklicem, ki bi zaslužil večjo družbeno pozornost in v posameznih primerih tudi boljše materialno vrednotenje, so prav gotovo tudi vozniki avtobusov?

„To je težak poklic in po svoje tudi zanimiv. Naš voznik park, kar zadeva avtobuse, je zastarel in izrabljen. Zadnje čase opažam, da so večje gneče na avtobusih; predvsem ob konicah – zjutraj in popoldan, ko se vozijo delavci v službo in nazaj. To je predvsem zaradi bonov za gorivo.“

Kakšne so tvoje izkušnje in veselje do poklica, ki ga opravljaš?

„Prve izkušnje sem si pridobil pri vojakih leta 1960, ko sem vozil tovornjak. Po odsluženju kadrovskega roka sem se zaposlil pri gradbenem podjetju „Tehnika“ in „Transport špedicija“. Nazadnje pa sem se zaposlil pri bivšem „Sapu“, kot voznik avtobusa. Tu sem si verjetno pridobil največ izkušenj, ker sem redno vozil daljše proge po celotni

Jugoslaviji. Včasih nisem prišel domov tudi po 14 dni.“

Voznik avtobusa mora mnogo svojega dela opraviti v težkih delovnih pogojih?

„Najslabše je v zimskem času, kajti takrat je mraz, vozila so parkirana na prostem; predno tak avtobus usposobiš za vožnjo, traja nekaj časa, pripomočkov za to pa ni. Tako se mora šofer znajti po svoje. Ostali časi so za voznike le boljši.“

Koliko let si že voznik avtobusa in na katerih progah?

Julija meseca sem praznoval jubilej – petnajst let vožnje z avtobusom. Zadnja leta imam stalno progo Moravče-Domžale-Ljubljana in obratno: dvakrat v Ljubljano in dvakrat skozi Domžale. Pred tem sem največ vozil na daljših avtobusnih progah kot Ljubljana-Tuzla-Banja Luka-Pula-Koper in po ostalih krajih v Sloveniji.“

Kaj meniš o delu, ki ga opravljaš?



Voznik šofer avtobusa Janez CERAR opravlja odgovorno delo uspešno že 15 let.

„Z delom sem zadovoljen, opravljam ga z veseljem. Upam, da bom ta poklic opravljal do zaslužene upokojitve, če bom le zdrav. Delovnega staž imam 24 let, šofer pa sem kar 21 let.“

Si zadovoljen s potniki na javnem prevoznem sredstvu?

„V glavnem so potniki v redu, le včasih pride do nezaželenih kritik na račun podjetja. Predvsem zaradi slabih avtobusov in prevelike natrpanosti v njih. Sicer je za to progo premalo avtobusov, potnikov pa je iz dneva v dan več.“

Ali opažaš, da je na avtobusih vedno več potnikov?

„To opažam že od uvedbe bancinskih bonov, saj vsak dan več voznikov uporablja avtobuse, zato so tudi avtobusi prenatrpani. Včasih je taka gneča, da skoraj dihati ne moreš.“

In tvoj hobi v prostem času?

„Ko sem doma, se največ ukvarjam s kmetijstvom, to je z delom na njivi in v hlevu. Rad grem z družino v naravo, rad tudi nabiram gobe. Živim v stanovanjski hiši, sem seveda poročen, imam dva otroka. V poletnem času grem z družino za kakšen dan na Veliko planino ali kam drugam.“

Tekst in foto: Jože Novak

KAKO VARNI BODO ŠOLARJEVI KORAKI?

Na Moravškem skrbijo, da bo med otroki manj nesreč

Brezskrbnih počitnic naših šolarjev je konec. Tako kot vsako poletje so tudi letošnje minile hitreje, kakor so si želeli šolarji. Pa tudi staršem in učiteljem sega šolski september spet nekako v opozorilo. „Nevarnosti na poti v šolo in domov“.

Utrip današnjega življenja je vse hitrejši, vse hitrejši pa je razvoj prometa, tako v mestih kot na podeželju.

Ljudje hitijo na delo in po opravkih z avtomobili, motorji, kolesi itd., vsaka cesta ali pot je lahko nevarna kar zadeva prometno varnost. Povečan promet na naših cestah je zlasti lahko nevaren tistim, ki ne poznajo osnovnih pravil in zakonitosti v prometu. Med nepoznavalce prometa v prvi vrsti štejemo otroke, posebno najmlajše, katerim je prva pot v šolo prvi resnejši korak v življenju.

Na ta korak pa je potrebno otroke pripraviti pravočasno, da se bodo lahko čimprej osamosvojili za varno pot v šolo in vrnitev domov. Za prometno vzgojo otrok so predvsem odgovorni starši, ki naj s svojim zgledom otroku vcepljajo pravilen odnos do ostalih udeležencev v prometu, skrb za lastno varnost in kulturno obnašanje. V šoli prevzamejo vzgojo učitelji, ki prav tako skrbijo za varnost v prometu. Naloga vsakega posameznika pa je, da se v prometu vede disciplinirano, z odgovor-

nostjo za varnost ostalih udeležencev v prometu.

Uresničevali jih bomo samo z doslednim in vztrajnim izpolnjevanjem nalog o varnem ravnanju in kulturnem obnašanju v prometu. Zlasti zato, da ohranimo čimveč mladih življenj.

Jože Novak

Zamenjujemo osebne izkaznice

Zamenjava osebnih izkaznic za občane bo potekala v krajevnih skupnostih po naslednjem razporedu:

Oktober 1983:	KS PEČE in KS VELIKA VAS-DEŠEN
November 1983:	KS MORAVČE
December 1983:	KS VRHPOLJE in KS KRTINA
Januar 1984:	KS PREVOJE
Februar 1984:	KS DOB in KS VIR
Marec 1984:	KS IHAN in KS DRAGOMELJ
April 1984:	KS RAFOLČE in KS ROVA
Maj 1984:	VSE KS DOMŽALE
Junij 1984:	KS HOMEČ-NOŽICE in KS PRESERJE
Julij 1984:	KS MENGEŠ
Avgust 1984:	KS TRZIN
September 1984:	KS RADOMLJE

POZIVAMO VSE OBČANE, DA GREDO PRAVOČASNO K FOTOGRAFU! DA NE BO VRST NA OBČINI SE V ČIMVEČJEM ŠTEVILU UDELEŽUJTE SPREJEMU VLOG V SVOJI KRAJEVNI SKUPNOSTI.

Z DENARNO KAZNIJO DO 500.— din ali z zaporno do 15 dni se kaznuje za prekršek vsak:

- kdor ne zahteva zamenjave v predpisanem roku,
- če fotografija ne kaže prave slike imetnika,
- če osebni izkaznici preteče rok njene veljavnosti,
- če ima imetnik poškodovano ali obrabljeno osebno izkaznico,
- če v predpisanem roku po 18. letu ne vloži zahteve za izdajo,
- kdor v 15 dneh ne naznani izgube osebne izkaznice...

(Ur. list SRS, št. 16/74).

Sekretariat za notranje zadeve

DOPISUJTE
V
NAŠE
GLASILO



Ob smrti našega dragega

JOŽETA ZULE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, nekdanjim sodelavcem Petrova, za izraze sožalja ter poklonjeno cvetje. Prav tako se zahvaljujemo pevcem in g. kaplanu za opravljeni obred, ter tov. Lojzetu Logarju za poslovljne besede. Hvala vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Vsi njegovi



Ob boleči izgubi naše drage žene, mamice, hčerke in nečakinje

STANISLAVE MALEŠ

iz Štude

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti v tako velikem številu. Iskrena hvala dr. Stanislavu Zaletku, patronažni sestri Jelki Bečajin Ireni Lajevce.

Zalujoči: mož Franc, hčerka Monika, mama Marija, teta Terezija in stric Janez z družinami.

Ob smrti

ANE FLERIN

se iskreno zahvaljujemo osebju Doma upokojencev Domžale, za skrb in nego v času bolezni, dr. Petru Cerarju za zdravniško pomoč, bivšim sosedom iz Partizanske ul. v Domžalah in stanovalcem Simona Jenka 18 za darovano cvetje. Hvala vsem, ki so ji darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Flerinovi

Ko je za vedno odšel od nas, naš dragi mož in oče

LUDVIK FLERIN

smo prejeli mnogo ustnih in pismenih izjav sožalja, za katere izrekamo iskreno zahvalo. Zahvaljujemo se osebju in negovalkam Zdravstvenega doma Domžale za nudeno pomoč dragemu očetu. Hvala sosedom za nesebično pomoč. Zahvaljujemo se za vence in cvetje, ter za prispevke v dobrodelne namene.

Hvala vsem, ki ste se z besedo in pesmijo poslovili od njega. Gasilcem, TP „Napredek“ in društvu upokojencev. Zahvaljujemo se g. škofu za poslovljne besede in duhovnikom za opravljeni pogrebni obred. Iskrena zahvala vsem, ki so dragega očeta tako številno pospremili na njegovi zadnji poti in počastili njegov spomin.

Zalujoča žena Ivanka in vsi njegovi.

Zaradi napake oz. nepopolne objave zgornjega teksta v zadnji številki „Občinskega poročevalca“ se družini Flerin opravičujemo.

Uredništvo

Mali oglasi

Kupim zazidljivo parcelo v Domžalah ali bližnji okolici. Naslov v oglašnem oddelku OP.

V Domžalah prodam dvosobno stanovanje (63 m²), prvo nadstropje, vzhodna stran – staro štiri leta. Cena in vselitev po dogovoru. Telefon 061/721-466 od 11. do 13. ure ob delavnikih.

Mlad zakonski par vzame v najem garsonjero ali enosobno stanovanje v Domžalah. Naslov v uredništvu.

Prodajam globok otroški voziček – žamet rjave barve. Naslov: Zorica Gavranovič, Ljubljanska 89, Domžale.

Zamenjam dvosobno stanovanje v Domžalah za hišo v Domžalah ali bližnji okolici z doplačilom. Naslov v oglašnem oddelku OP.

Soba s souporabo kuhinje in kopalnice v centru Domžal, oddam moškemu. Naslov v oglašnem oddelku.

VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA OBČINE DOMŽALE

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA
prosta dela in naloge

1 delavno mesto ŠOFER-KURJAČ-VZDRŽEVALEC za nedoločen delovni čas

Pogoj:
KV električar ali mizar
opravljen šoferski izpit B kategorije

1 delavno mesto ČISTILKE v enoti „Žabnica“ Trzin za nedoločen delovni čas

Pogoj:
tečaj higijenskega minimuma

1 delavno mesto ČISTILKE v enoti „Stanka Varšek Lija“ Domžale za nedoločen delovni čas

Pogoj:
tečaj higijenskega minimuma

1 delavno mesto POMOČNICE V KUHINJI-ČISTILKE za enoto Mengeš za nedoločen delovni čas

Pogoj:
tečaj higijenskega minimuma

Prijave sprejemamo 10 dni po objavi. Prijave z dokazili prinesite osebno na upravo VVO Domžale, Savska 3. Stanovanj ni.

ZŠAM AVTOŠOLA DOMŽALE

organizira
dopolnilni tečaj za TRAKTORISTE

Tečaj se sestoji iz:
– teoretičnega dela /cestno prometni predpisi/CPP in iz
– praktične vožnje.

Interesente vabimo, da se prijavijo za tečaj v uradnih urah društva in to: vsak dan, razen sobote od 8. do 10. ure zjutraj in od 14. do 17. ure popoldan v pisarni AVTO ŠOLE Domžale, Ljubljanska 89.

SKLAD ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV ZASEBNEGA DELA DOMŽALE

Po sklepu skupščine sklada

OBJAVLJA
prosta dela in naloge

TAJNIKA SKLADA

Pogoji:
– višja ali srednja izobrazba upravne ali ekonomske smeri
– 5 let delovnih izkušenj
– organizacijske sposobnosti

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim življenjepisom morajo kandidati poslati v 15 dneh po objavi na naslov: Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev zasebnega dela, Ljubljanska 34, 61230 Domžale.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.



Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

MILANA GRM

iz Vira, Zrinskega 9

se iskreno zahvaljujemo medicinskemu osebju zdravstvenega doma Domžale posebno dr. Farkežu in medicinskim patronažnim sestram

za njihovo požrtvovalno pomoč v njegovi bolezni.

Sosedom in prijateljem iz Zrinske ulice, za nesebično pomoč in številne obiske med boleznijo družini Cerar-jevi Zrinskega 8 in prijateljema Kernovima, Količevu (45). Vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, njegovim bivšim sodelavcem in ZVVI Vir, iskrena zahvala za darovano cvetje, številne izraze sožalij, ki ste nam jih izrekli in nam stali ob strani v težkih trenutkih in ga pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku iz Doba za lepo opravljeni cerkveni pogrebni obred.

Zalujoči žena Ivanka, ter hčerki Milena in Breda z družinami

Delo MO planinskega društva Domžale

Nočem, da bi bilo to le skopo poročilo. Naš odsek živi. Vsi, prav vsi radi hodimo na sestanke, ki so zelo zanimivi. Kadar vodi sestanek Vinko, načelnik MO, takrat je tudi dokaj tiho, med mlajšimi pristaši. Če pa načelnika ni in vodi sestanek namestnik, ki je poleg tega še ženskega spola, pa vse prošnje za malo miru prav malo zaležejo. Ampak tako je delo z mladino. Zdi se nam, da so vsakodenski sestanki, izlet enkrat na mesec s pionirji in enkrat s cicibani kar premalo. Otroci si želijo takih srečanj, kjer ni vse strogo, kjer se lahko pošališ in malo pobahaš pa te nihče preveč grdo ne gleda.

No, pa dovolj o tem. Naši sestanki imajo prav poseben pomen. Na njih se dogovorimo, kaj vse bomo storili v naslednjem tednu v šolskih krožkih. Preberemo pošto, ki nas čaka, da odgovorimo nanjo, se pogovorimo o ravnokar minulem izletu. Prav zdaj se moramo pripravljati na naš letni tabor, ki je v Bohinju. Letos bo prvič, da bomo imeli na našem taboru goste. K nam bo prišlo nekaj članov PD iz Nemčije. Izkušeni takih še nimamo, vendar dosti drugače ne bo. Sklenili smo, da jim bomo pokazali delček lepote naše domovine. Saj nikjer drugje ne rastejo lepše rože kot je naša triglavska roža. Pa tudi za pogovor bo poskrbljeno. Nekaj članov MO obvlada nemščino, ostali pa imamo roke, noge in oči, kaj nam pa potem manjka.

Poleg tabora v Bohinju, pa bomo letos organizirali tudi pohod od Pohorja do Logarske doline, za tiste mlade planince in mladince, ki so že izkušeni, lahko bi rekli „stari mački“. To so fantje in dekleta, ki so bili že vsaj dvakrat na letnem taboru, lani na zimskem taboru, z veseljem hodijo na naše mesečne izlete, poleg tega pa pridnoodelujejo pri krožkih na šolah.

No, ko sem že omenila zimovanje oz. zimski tabor, moram povedati, da je to še posebno doživljeno za mlade planince, ki se pripravljajo na zimski tabor, z veseljem hodijo na naše mesečne izlete, poleg tega pa pridnoodelujejo pri krožkih na šolah.

No, ko sem že omenila zimovanje oz. zimski tabor, moram povedati, da je to še posebno doživljeno za mlade planince, ki se pripravljajo na zimski tabor, z veseljem hodijo na naše mesečne izlete, poleg tega pa pridnoodelujejo pri krožkih na šolah.

prijetno utrujen po napornem turnem smučanju in v postelji premišljuje, da je pravzaprav prijetno. Tako brezskrbno življenje. Vodnikom je včasih malce vroče ob raznih vragolijah, ampak zvečer ob kitarji se spomniš le lepega. In še nevarnosti potisneš malce v ozadje.

Ne smemo pozabiti na najmlajše – na cicibane. Tudi zanje smo letos bolj poskrbeli. Vsak mesec imajo izlet tudi cicibani na višje in nižje hribe, v bližini Domžal in moram reči, da njihova žareča lička in žareče oči dovolj povedo.

Še veliko stvari je, ki se jih moramo lotiti. Mislim na to, da bodo ta mlada bitja zrastle v vzorne osebnosti, trdne in človeške, a to ni majhna naloga. In veseli me to, da je vedno več mladih ljudi, ki hočejo delati, postati dobri planinci. Bo že držalo, da je tako, saj je naša društvena soba postala kar premajhna – za ves ta živ-zav velik in majhen.

Irena Cerar

TVD PARTIZAN MENGEŠ

REDNA VADBA V MENGŠU

TVD PARTIZAN MENGEŠ obvešča vse člane, kakor tudi tiste, ki žele vaditi v Partizanu, da pričnemo z redno vadbo v ponedeljek, 18.9.1983 po naslednjem urniku v telovadnici TVD:

ponedeljek	od 16.30 – 18 gimnastika – starejše pionirke
	od 18 – 20 SD
	od 20 – 22 rekreacija članice
torek	od 16.30 – 18 košarka – kadetinje B
	od 18 – 20 karate
	od 20 – 22 košarka moški, aerobika
sreda	od 16.30 – 18 kadetinje B košarka
	od 18 – 20 SD
	od 20 – 22 Mladinci
četrtek	od 16.30 – 18 cicibani
	od 18 – 20 gimnastika mlajše pionirke
	od 20 – 22 mladinke
petek	od 16.30 – 18 gimnastika mlajši pionirji
	od 18 – 20 karate mlajši pionirji
	od 20 – 22 rekreacija – člani



Motocross ga je zasvojil

Motocross ima v naši občini vedno več privrženecv, to pa niti ni čudno, saj živi med nami naš najboljši tekmovalci v tem športu. AMD FAM Lukovica, ki se posveča predvsem športni dejavnosti, žanje največje uspehe s svojimi tekmovalci v motocrossu in imajo vidno vlogo v državnem prvenstvu tako posamično kot ekipno. Največje uspehe pa je dosegel štirikratni prvak Jugoslavije MARJAN AVBELJ.

V rani mladosti se je ukvarjal z različnimi športi od atletike, plavanja, smučanja pa do kolesarjenja. Po končanem šolanju se je odločil za poklic avtomehnika, to pa je bilo „usodno“ za njegov nadaljnji športni razvoj. Po prvem ogledu motocross dirke, si je sam pripravil moped za tekmovalje, ki je zdržal le eno tekmovalje, nato pa se mu je razletel. Od ostale opreme je imel neke stare vojaške škornje in delovne rokavice. Po teh skromnih začetkih pred desetletjem je kmalu presedlal na močnejši 250 kubični motor, kateri ga je popeljal v zvezni vrh. Leta 1978 je zmagal v „B“ ligi, že naslednje leto pa je osvojil naslov državnega prvaka, ki je bil nato rezerviran le zanj, razen v letu ko ni nastopal zaradi služenja vojaškega roka. Poleg številnih lovorovih vencev in pokalov pa ima tudi priznanja TKS in AMZ.

– Kaj te navdušuje, da že toliko let vztrajaš v tem napornem športu?

Res je to garaški šport, zaradi tega je kljub velikemu zanimanju zanj velik osip. Za doseganje boljših rezultatov je potrebno veliko kondicijskih priprav in odrekanih. Spoznavanje novih krajev in ljudi, kakor tudi novi uspehi pa odtehtajo vse napore in me spodbujajo k novim podvigom.

– Kako so domači sprejeli tvoje dirkanje?

Sprva niso bili nič kaj navdušeni nad mojim početjem, a pozneje ko so prišli tudi uspehi, pa je navdušenje raslo z njim pa tudi pomoč. Za motocross pa sta se navdušila še dva mlajša brata.

– Poleg domačih dirk pa voziš vedno pogosteje na mednarodnem prizorišču v tujini...

Prvi nastop izven naših meja sem imel 1979 leta v ČSSR. V naslednjih letih sem prepotoval po Evropi od Španije do Švedske in SZ ter tako spoznal veliko novih krajev, znancev in razlik širom našega kontinenta.



Marjan AVBELJ na enem izmed tekmovalj.

Dosegel sem že nekaj boljših uvrstitev, na dirkah za svetovno prvenstvo pa mi je dvakrat uspelo osvojiti točko z desetimi mestom.

– Kakšni so tvoji nadaljni načrti?

Vsekakor nameravam še vztrajati in doseči še boljše rezultate v tem športu. Zame je zelo pomembno prihodnje leto, saj imamo eno od dirk za SP pri nas v Orehovi vasi. Želim pa si močnejše konkurence doma med mladimi tekmovalci, le tako lahko še bolj napredujem.

– Ali imaš dovolj možnosti za uspešen trening?

Na žalost ne, ker je med občani v naši občini premalo razumevanja, čeprav smo imeli lep primeren prostor tudi za tekme pa ga sedaj „krasi“ smetišče. Na treninge se moram voziti v precej oddaljene kraje, kjer mi nudijo boljše pogoje z velikim razumevanjem in podporo.

– Kako pa ti pomaga društvo?

Odvisen sem predvsem od ožjega kroga prijateljev in svoje iznajdljivosti. Na pomoč so mi priskočile tudi nekatere delovne organizacije. Največja spodbuda so mi navijači, predvsem iz Brezic, ki me redno spremljajo na dirkah za državno prvenstvo.

– Kako usklajaš treninge in tekme z delom?

Zaposlil sem se v lončarski delavnici pri očetu in le tako imam možnost, da odhajam nemoteno na treninge in dirke.

– Kaj si poleg uspehov še želiš?

Vsekakor več razumevanja od funkcionarjev in ostalih dejavnikov v občini, boljše pogoje treninga in pomoč primerno razultatov od pristojnih organov. Nadalje pa večji razvoj in hitrejšo uveljavljanje motocrossa pri nas.

Stane Benkovič

Aerobika v Domžalah

Aerobna gimnastika pomeni za nas razmere novost, za katero je zlasti mlade ženske veliko zanimanje; v svetu pa je novimi prijemi postala še privlačnejša. Modna muha, temveč je ostala moč vsidrana med nami.

Skupina „Krik“ je preko TV popularizirala aerobiko pri nas. V Novem Vinodolskem bo konec septembra festival aerobike preko poletja smo na zabavnih prireditvah videli skupino „Aerobika“, konec septembra pa sledi zanimivo nadaljevanje Kamniku, Domžalah in še kje.

Žena in dekleta, ki so spomladi obiskvale začetni del aerobike, zdaj lahko pričakujejo zanimivo in pestro nadaljevanje. Vsi tisti, ki bi se radi seznanili s obliko rekreacije, pa tudi ne odlašajte! Začetni tečaj bo za oba spola!

Aerobni gimnastiki se pozna, da izhaja iz plesnih krogov. Vaje so tako izbrane, razvijajo v kar največji meri gibljivost eleganco, pri tem pa „delajo vse mišice“. Vaje potekajo ob dobri glasbi in občutite, da plešete v ritmu; vsklajenost gibov je odlična.

Ženske pri svojem vsakdanjem delu uporabljajo samo nekatere mišice; pomeni, da so razgibani posamezni deli telesa, ostali pa mirujejo in počasi postanejo manj gibljivi.

V sklopu aerobike bo organizirano plavanje, drsanje, smučanje, plesi in savnjenje po metodi „Cooper“ sodi v sklop aerobike.

Priredili vam bomo dobro obliko rekreacije, tako da se boste prijetno počutili naši družbi.

Začetek aerobike: konec septembra!

Obveščeni boste preko plakatov. Delo bomo po sistemu „Cooper“.

Franc Jerma

Karate društvo vas vabi v svoje vrste

Domžalski karateisti so se tudi letos udeležili letne karate šole v Umagu. Poleg dobrih treningov pa so izkoristili zelo aktivno tudi tekmovalje, ki je bilo ob zaključku. Tekmovalje je bilo v štirih kategorijah absolutno za ženske in moške.

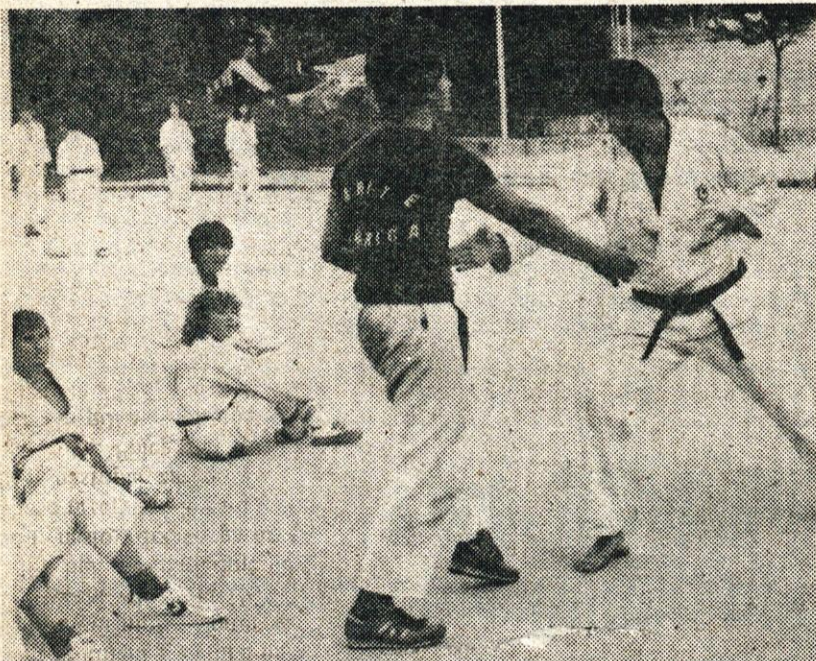
Trener KK Domžale S. Šorotar je osvojil eno zlato in eno srebrno medaljo, Irena Cerar eno zlato medaljo in Breda Voler 4. mesto.

Redni treningi so ob sredah in ponedeljkih od 20. do 21.30 ure v hali Komunalnega centra Domžale.

Vpis novih članov v tečaj karateja in samoobrambe pa bo v hali Komunalnega centra Domžale, pred treningom karateistov v ponedeljek in sredo od 19.30 do 20. ure.

Vabimo vse, še posebno pionirje, ki imajo veselje do treninga v posebni skupini, da se prijavijo!

Prijavite se najkasneje do 20. oktobra 1983.



Prizor iz letne karate šole v Umagu, ki jo je priredil karate klub Forum iz Ljubljane. Te šole se je udeležilo 12 tekmovalcev in tekmovalk iz naše občine. Na sliki: prikaz tehnike za slušatelje.

Mengšani z udarniškim delom do teniških igrišč v športnem parku

V letu 1981 je bila pri TVD Partizan Mengeš ustanovljena teniška sekcija. Člani sekcije so v svojem programu kot glavno nalogo zastavili obnovo teniških igrišč. V letu 1982 so s prostovoljnim delom prislužili začetna sredstva (100.000 din) cca 50.000 din pa s plačilom igralnine za leto 1983.

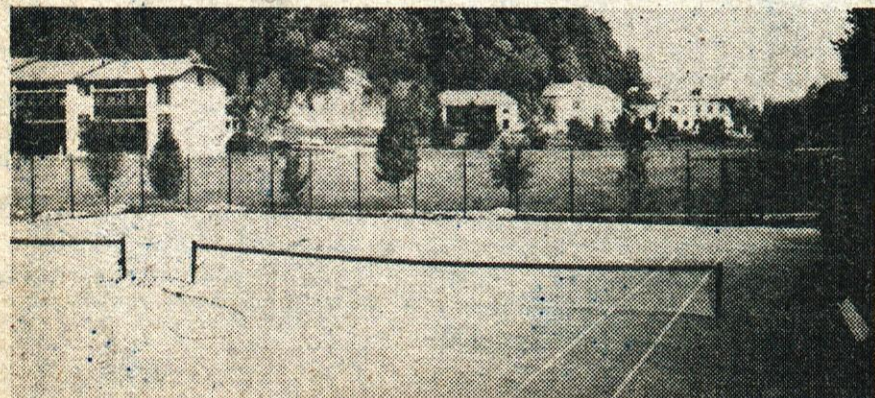
V letošnjem letu smo aprila pričeli z deli in končali do krajevnega praznika – 8. julij,

ko smo imeli otvoritev. Vsa dela razen strojnih, so člani opravili udarniško. Udarniških ur je bilo preko 2000. Obnova igrišč nas je stala 270.000 din. Pri delu smo bili deležni pomoči nekaterih delovnih organizacij, zasebnikov in razumevanja KS Mengeš.

Objekt imamo namen opremiti še z razsvetljavo, istočasno pa bo v zimskem času služil kot drsališče.

Športni park 8. julij že dobiva podobo, ki ustreza nazivu in vsi krajani Mengša upamo, da ne bo ostalo samo pri tem, navkljub težkim časom.

M. Golob



Novi tehniški igrišči v Mengšu.



Vodja varnostnega okoliša na Vrhpoljah miličnik BRČON med vrhpoljskimi otroki.



Prizor iz letošnje prireditve v moto slalomu, ki ga vsako leto organizirajo Mengšani ob tovarni Trak.